

Kontaktperson
Naturskyddsenheten
Sanna Persson
010 - 224 10 00 (vxl)
skane@lansstyrelsen.se

Enligt sändlista

Bildande av naturreservatet Kulla Gunnarstorp (1:21) i Helsingborgs kommun

Länsstyrelsens beslut

Med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (1998:808) förklarar Länsstyrelsen det område som anges med kraftig svart punktstreckad linje på bifogad karta, bilaga 1, som naturreservat. Beslutet riktar sig till var och en, fastighetsägare och innehavare av särskild rätt, vars rättigheter att använda mark- och vattenområden berörs inom reservatsområdet. Naturreservatets gränser ska märkas ut i fält enligt Naturvårdsverkets anvisningar.

För att uppnå och tillgodose syftet med naturreservatet ska de föreskrifter gälla, som anges nedan med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken samt 22 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.

I enlighet med 3 § förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. fastställer länsstyrelsen bifogad skötselplan, bilaga 3.

Med stöd av 7 kap. 7 § första stycket miljöbalken, upphäver Länsstyrelsen sina beslut den 14 september 1982 om bildandet av naturreservatet Kulla Gunnarstorp (dnr 11.1211-1816-82, 1283-209), den 18 februari 2002 om fastställande av reviderad skötselplan för vissa skötselområden inom naturreservatet Kulla Gunnarstorp (dnr 512-7946-02, 1283-209) och den 30 juni 2008 om förordnande om kompletterande ordningsföreskrifter för naturreservatet Kulla Gunnarstorp (dnr 511-3817-08, 1283-209). Upphävandena gäller först när detta beslut vinner laga kraft.

Länsstyrelsens beslut om utvidgning av naturreservatet Kulla Gunnarstorp från den 12 november 1991 (dnr 231-16488/91, 1283-209) avseende fastigheten Helsingborg Christinelund 2:3 kvarstår oförändrat och påverkas inte av detta beslut.

Fig. 1. Naturreservatet är markerat med svart punktstreckad linje på fastighetskartan.

Uppgifter om naturreservatet

Namn	Kulla Gunnarstorp (1:21)
Kommun	Helsingborg
Natura 2000-ID	-
DOS-ID ¹	1128868
Gränser	Området begränsas av svart punktstreckad linje på till detta beslut bifogad karta (bilaga 1)
Fastigheter	Kulla Gunnarstorp 1:21 (del av), Domsten S:2 (del av), oregistrerad samfällighet
Markägarkategori	Enskild
Läge	Mellan Hittarp och Domsten samt öster om Domsten
Centralpunkt	E: 352002 N: 6221109 (SWEREF99 TM)
Naturgeografisk region	7 – Skånes sediment- & horstområde
Maringeografisk region	Öresund och Bälten
Typindelning enligt vattendirektivet:	N m Öresunds kustvatten
Vattenförekomst (HID) ² :	SE561030-122821
Inskrivna nyttjanderätter	12-ALL-1453.1 (väg)
Areal	157,4 ha, varav vatten 47,6 ha
Förvaltare	Länsstyrelsen

Syftet med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att:

långsiktigt bevara biologisk mångfald och att skydda, vårda och bevara och vid behov restaurera områdets värdefulla naturmiljöer med tillhörande ekosystem bestående av ädellövskog med gamla grova träd, betesmarker samt strandmiljöer och intilliggande hav. Syftet är dessutom att under enklare former tillgodose allmänhetens möjligheter till upplevelser av områdets naturmiljöer och kulturlämningar.

Syftet uppnås genom att:

- bevara och utveckla en flerskiktad ädellövskog med ålders- och artmässig variation samt förekomst av död ved och döende ved av olika trädslag, stadier och grovlekar samt inslag av luckor och gläntor,
- bevara och gynna de grova och skyddsvärda träden samt ersättare till dessa,
- inget produktionsinriktat skogsbruk bedrivs,
- bevara den delvis skogsklädda landborgen,

¹ ID-nummer i Naturvårdsverkets databas Vic Natur.

² Enligt VISS, Vatteninformationssystem Sverige

- naturvårdsinriktad beteshävd bedrivs och att röjningar genomförs för att förhindra igenväxning,
- ingen verksamhet som påverkar havets bottenstrukturer, livsmiljöer eller arter bedrivs,
- bevara och utveckla områdets ålgräsängar och revmiljöer,
- förekomst av så kallade spökfiskande redskap minimeras genom att de bortförs så snart som möjligt efter upptäckt,
- verksamheter som tillför energi, inbegripet undervattensbuller, som påverkar marina ekosystem och arter på ett negativt sätt minimeras eller förbjuds,
- bevara och utveckla de faunistiska, floristiska och mykologiska värdena inom området,
- bekämpa främmande och/eller invasiva arter både på land och i havet,
- nödvändiga åtgärder utvärderas och vidtas för att bevara och stärka livsmiljöer för fridlysta eller rödlistade arter samt särskilt skyddsvärda arter och livsmiljöer enligt EU:s art- och habitatdirektiv,
- kulturhistoriska lämningar samt vistorna (siktgatorna) hålls synliga och fria från vedartad igenväxningsvegetation genom röjning,
- området och dess naturvärden fungerar som en förbindelselänk i ett nätverk av representativa områden med ett funktionellt skydd som är viktiga för arter som flyttar eller rör sig mellan värdekärnor, samt för arters olika livsstadier,
- anordningar för besökare såsom parkeringsplats, informationsskyltar, stigar och stängselgenomgångar underhålls.

Inom området ska nödvändiga åtgärder vidtas för att uppnå syftet med naturreservatet. Syftet ska även uppnås genom att utvärdera och anpassa skötseln i överensstämmelse med ny kunskap om biologiska värden.

Reservatsföreskrifter

A. Föreskrifter med stöd av 7 kap. 5 § miljöbalken om inskränkningar i markägares och annan sakägares rätt att förfoga över fastighet inom naturreservatet.

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet att:

1. plöja, spränga, gräva, schakta, dika, dränera, utfylla, tippa, dumpa, muddra, anordna upplag, bedriva tångtäkt, markbearbeta eller på annat sätt förstöra eller skada fast naturföremål, ytbildning, havsbotten eller småvatten,

2. anlägga brygga eller anordna uppläggningsplats för farkoster,
3. avverka träd eller buskar eller bortföra död ädellövved,
4. så eller plantera ut växter eller sätta ut djur,
5. uppföra byggnad eller annan anläggning, exempelvis mast, vindkraftverk eller liknande,
6. anlägga väg eller dra fram mark- eller luftledningar,
7. använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel, stödutfodra eller tillföra växtnäringssämnen eller jordförbättringsmedel,
8. sambeta med gödslad mark,
9. avmaska betesdjur på betesmarker eller släppa avmaskade betesdjur på bete tidigare än 14 dagar efter avmaskning samt använda långtidsverkande avmaskningsmedel,
10. utföra åtgärder som kan påverka områdets hydrologi och vattenkvalitet negativt, t.ex. genom att dämna, leda bort vatten eller utföra vattenreglering.

B. Föreskrifter med stöd av 7 kap. 6 § miljöbalken om markägares och annan sakägares skyldighet att tåla visst intrång.

För att tillgodose syftet med naturreservatet förpliktas markägare och innehavare av särskild rätt till fastighet att tåla att följande anordningar och åtgärder vidtas inom naturreservatet:

1. utmärkning av naturreservatets gränser enligt Naturvårdsverkets anvisningar,
2. uppsättning och underhåll av informationstavlor,
3. hävd genom bete eller slåtter samt uppförande av stängsel på mark som anges som betesmark, enligt bilaga 2,
4. avverkning och bortförsling av sly, träd och buskage i betesmarkerna och vistorna, enligt bilaga 2,
5. inplantering eller insådd av inhemska arter vilka är knutna till biotoperna i naturreservatet,
6. naturvårdsåtgärder i skogsmark i syfte att gynna hotade arter, grova träd och föryngring av skog. Åtgärderna avser frihuggning, inplantering, luckhuggning och veteranisering,
7. utförande och underhåll av anläggningar för allmänhetens tillgänglighet i hela naturreservatet, såsom leder, stängselgenomgångar, parkeringsplats och informationsskyltar,
8. uppföljning av områdets bevarandemål, skötsel och miljöövervakning,
9. åtgärder i syfte att motverka skador som orsakas av vilt, såsom stängsling,
10. bekämpning av för området främmande och/eller invasiva arter.

C. Ordningsföreskrifter med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas samt ordningen i övrigt inom naturreservatet.

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet att:

1. ta bort, gräva, borra, måla eller på annat sätt skada mark, sten, stenmurar, naturföremål, berggrund, kulturlämningar eller havsbotten,
2. tälta, eller ställa upp husvagn, husbil eller liknande,
3. elda annat än med friluftskök,
4. cykla annat än på väg eller anvisad cykelled,
5. rida/köra med häst annat än på väg eller anvisad ridled,
6. medvetet störa betesdjur,
7. medvetet störa marina däggdjur eller sjöfågel såsom att följa efter individer eller grupper, eller att köra mellan par eller grupper av individer,
8. ta med hund eller annat sällskapsdjur som inte hålls i fysiskt koppel,
9. föra bort död ved, bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda stående eller liggande träd och buskar,
10. placera eller sätta upp tavla, plakat, skylt, affisch, snitsel, orienteringskontroll eller liknande annat än tillfälligt, högst tio dygn,
11. parkera annat än på anvisade parkeringsplatser,
12. köra eller sjösätta vattenskoter eller motsvarande farkost,
13. lägga upp båt eller annan farkost överstigande ett dygn,
14. plantera eller så in växter eller sätta ut djur,
15. dumpa trädgårdsavfall,

Vidare är det förbjudet att utan länsstyrelsens tillstånd:

16. fånga insekter, spindlar, snäckor eller andra ryggradslösa djur annat än genom håvning, handplockning eller annan selektiv metod med efterföljande återutsättning inom naturreservatet. Kravet på återutsättning gäller inte enstaka beläggsexemplar av svårbestämda arter av varje art under förutsättning att fynden registreras i Artportalen, eller motsvarande databas för hotade arter, och att insamlandet inte bryter mot fridlysningsbestämmelserna.

Länsstyrelsen får enligt 7 kap. 7 § miljöbalken, om det finns särskilda skäl, lämna dispens från meddelade reservatsföreskrifter.

Undantag från föreskrifter

Ovanstående föreskrifter under A och C utgör inte hinder för:

- Förvaltaren av naturreservatet, eller den som förvaltaren utser, att utföra de åtgärder som behövs för reservatets vård och skötsel enligt vad som framgår av föreskrifterna under B ovan.
- Länsstyrelsens tillsyn av området.
- Driftåtgärder av vid tidpunkten för detta beslut befintliga vägar för motorfordon, vägkanter, vägdiken eller enskilda brukningsvägar. Exempel på driftåtgärder som ovan åsyftas är: lagning av mindre beläggningsskador och potthål, röjning och slätter av vägslänter eller rensning av vägtrummor och vägdiken och kapning av överhängande grenar.
- Underhållsrensning av lagakraftvunna dikningsföretag eller lagliga diken. Inför utförande av arbetet ska naturreservatets förvaltare informeras om åtgärden.
- Drift, underhåll och ombyggnad inom gällande ledningsrätt, servitut eller nyttjanderätt av vid tidpunkten för detta beslut, dikningsföretag, ledningar och anläggningar tillhörande staten, kommunen, el-, energi- och teledistributör samt markägaren. Inför utförande av arbetet ska naturreservatets förvaltare informeras om åtgärden. Vid akuta underhållsåtgärder kan förvaltaren informeras i efterhand, dock senast inom tre arbetsdagar från det att arbetet har inletts.

Föreskriften A5 gäller inte mobila jakttorn.

Föreskrifterna A5, C2 och C3 gäller inte inom det område enligt bilaga 2 som disponeras av Helsingborgs campingklubb enligt gällande avtal med markägaren. Dock får max 64 campingplatser finnas och inga permanenta byggnader eller anordningar får uppföras utöver den permanenta sommarstuga som finns inom området. Om generellt eldningsförbud införs pga. torka gäller totalförbud av eldning i hela reservatet.

Föreskriften A7 gäller inte för övergångsutfodring av betesdjur i maximalt två veckor vid betessläpp och installning.

Föreskriften A9 gäller inte vid behandling av parasitangrepp som konstaterats under pågående betessåsong om korttidsverkande preparat används.

Föreskriften C8 gäller inte i samband med jakt eller vallning av betesdjur.

Föreskriften C11 gäller inte i samband med jakt.

Alla avverkade träd/ris som ska tas ut ur reservatet tillfaller markägaren.

Upplysningar

Länsstyrelsen vill upplysa om att föreskrifter meddelade med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken gäller även om beslutet överklagas. Dessutom gäller andra lagar, förordningar och föreskrifter än reservatsföreskrifterna för området, exempelvis:

- Fridlysningsbestämmelser. Alla vilda fåglar och däggdjur samt deras ägg, ungar och bon är fredade enligt jaktlagen (1987:259). Vissa svamp-, växt- och djurarter är fridlysta enligt 8 kap miljöbalken och artskyddsförordningen.
- 7 kap. miljöbalken med bestämmelser om områden som omfattas av biotopskydd (11-11b §) eller strandskydd (13-18 §§).
- 7 kap. 1 § miljöbalken. Var och en som utnyttjar allemansrätten eller annars vistas i naturen ska visa hänsyn och varsamhet i sitt umgänge med den.
- Anmälningssplikten enligt 12 kap. 6§ miljöbalken för verksamheter eller åtgärder som väsentligen kan komma att ändra naturmiljön gäller även om de inte är förbjudna enligt reservatets föreskrifter.
- 2 kap. Kulturmiljölagen (1988:950) med bestämmelser om skydd av fornlämningar mm.
- Terrängkörningslagen (1975:1313) och terrängkörningsförordningen (1978:594) med vissa förbud mot körning i terräng.
- 15 kap. 31 § miljöbalken om förbud mot nedskräpning.
- Sjötrafikförordningen (1986:300) om t ex hastighetsbegränsningar, ankringsförbud, förbud mot vissa farkoster.
- Lokala, kommunala ordningsföreskrifter.
- Transportstyrelsens bestämmelser för civil luftfart, t ex:
 - * föreskrifter om flygning med flygskärm (LFS 2007:44 med tillhörande ändringar). Enligt LFS 2007:44 gäller bland annat att flygskärm inte får manövreras på ett vårdslöst eller hänsynslöst sätt så att andras liv eller egendom utsätts för fara eller så att människor eller djur skräms eller störs (21 §),
 - * föreskrifter om obemannade luftfartyg (drönare) bl a TSFS 2017:110. Dessa föreskrifter reglerar bl a det obemannade luftfartygets avstånd till människor och djur för att ingen eller inget ska komma till skada och säger även att de kategorier av obemannade luftfartyg som endast får flygas inom synhåll från operatören inte får flygas på en högre höjd än 120 m över mark- eller vattenytan i okontrollerat luftrum.

Allemansrätten

Allemansrätten har stor betydelse för våra möjligheter att vistas i naturen, den ger oss alla möjligheten att tillfälligt och hänsynsfullt vara i naturen. Även organisationer och turistföretag kan dra nytta av allemansrätten i sin verksamhet även om allemansrätten i grunden gäller för enskilda individer. Samtidigt medför allemansrätten också skyldigheter att inte förstöra något eller störa markägaren eller andra som är ute i naturen. Större grupper bör samråda med markägaren. Inom naturreservat kan delar av allemansrätten vara begränsad genom reservatsföreskrifter.

Vid aktiviteter som inte förbjuds av reservatsföreskrifterna men som kan medföra en väsentlig förändring av naturmiljön, ska anmälan om samråd enligt 12 kap. 6 § Miljöbalken ske med Länsstyrelsen. Samråd kan krävas för stora tävlingar, evenemang eller aktiviteter som medför omfattande slitage eller markskador.

Beskrivning av området

Landskap och geovetenskapliga bevarandevärden

Kulla Gunnarstorp är beläget norr om Helsingborg mellan orterna Hittarp och Domsten. I öster breder åkerlandskap ut sig och till väster Öresund och naturreservatet Grollegrund. Kulla Gunnarstorp är beläget på sandstensformationer från rät-lias (Döshultssandsten) som bildar en landborg vid stranden längs Öresund. I höjd med Domsten svänger formationen inåt land mot Christinelund. Sandstensberggrunden blottas i form av hällar längs med stranden, men syns också i skärningar i abrasionsformationerna. På flera ställen är formationen genomdragen av källflöden som ger upphov till översilningsmark. Bäckar har skurit ned ravindalar vinkelrätt mot stranden. Havsbotten i Kulla Gunnarstorp består av morän.

Markanvändning och kulturhistoriska bevarandevärden

Kulla Gunnarstorp är belagt i skriftliga källor från 1400-talet och sannolikt fanns redan då en storgårdsmiljö i området. Naturreservatet breder till största delen ut sig på tidigare öppna, betade utmarker som under lång tid varit en del av Kulla fälad. Närmast slottsmiljön i söder och vid Gnetaröd i norr berörs gammal inägomark där det på 1600- och 1700-talets kartor finns en hel del lövskogsbestånd. Omedelbart öster om reservatet ligger den centrala slottsmiljön, med bl.a. den under 1500-talet uppförda borgen och nya slottet från 1860-talet. Inom reservatsytan finns en ovanligt stor mängd kulturhistoriska spår från skilda tidsperioder. Lämningarna domineras av flera omfattande hålvägssystem med hög ålder, förhistoriska gravar, militärhistoriska lämningar från 1900-talet samt ett antal mycket välbevarade hägnader som löper i de äldre kartornas inägo gränser. Hägnaderna utgörs till stor del av jordvallar, vars totala längd uppgår till över två kilometer, och som i hög grad samvarierar med äldre karaktärsträd av typen spärrgreniga ekar och bokar. Inom

reservatet återfinns också den under 1700-talet övergivna platsen för fiskeläget Grå läge. I anslutning till nya slottet finns tydliga rester efter en under senare delen av 1700-talet anlagd s.k. engelsk parkmiljö, innehållande äldre stigar, gamla träd, en brunnsmiljö samt flera fornlämningar som fungerat som bärande element i gestaltningen av parken.

År 1749 fick Kulla Gunnarstorp besök av Carl von Linné. Han beskrev slottsträdgården men även en del av det som idag är naturreservat; "Emellan havet och gården var en stor lund av hög bok och ek, som avhölt den starka stormen".

Biologiska bevarandevärden

Kulla Gunnarstorp domineras av ädellövskog med främst bok och ek. Här finns flertalet grova och skyddsvärda träd. Arter som ask (EN), lind, fågelbär, björk, asp och gran finns också representerade. Några betesmarker finns spridda i reservatet. I havet finns både ålgräs (*Zostera marina*), blåmusslor och olika arter alger. Flertalet rödlistade arter är noterade i reservatet, däribland borstsäv (EN), huvudtåg (EN), stortimjan (VU), hartsticka (EN), honungskremla (VU), bokblombock (VU), ejder (EN), grönfink (EN), tornseglare (EN), årta (EN), bläsand (VU), stjärtand (VU) och stare (VU). Invasiva arter är ett växande problem i reservatet. Sykomorlönns finns spridd i hela reservatet och dominerar på vissa ställen. Planterad svarttall finns längs kusten. Andra noterade invasiva arter är parkslide, jätteslide, armeniskt björnbär och jättebalsamin. Parkslide utgör det klart största hotet och är ett stort problem på vissa ytor. Vresros är ett stort problem längs stranden där den breder ut sig och konkurrerar ut annan vegetation.

Friluftsliv och tillgänglighet

Kulla Gunnarstorp är ett tätortsnära reservat beläget mellan Domsten och Hittarp. Reservatet är välbesökt och flera stigar går igenom området. Här finns även cykelstig och ridstig. Stranden erbjuder både bad och annat friluftsliv. Här finns även en campingplats med stugor av masonit som är uppsatta under sommarhalvåret. Där är det även tillåtet att tälta. Tre busshållplatser finns i anslutning till reservatet: dessa finns vid Hittarp, Domsten och Kulla Gunnarstorps slott. I närheten finns också reservaten Domsten-Viken, Grollegrund och Christinelunds ädellövskog.

Skälen för beslutet

Kulla Gunnarstorp avsattes som naturreservat 1982 i syfte att bevara ett område med ett omväxlande landskap bestående av öppna strandområden, den delvis skogsklädda landborgen och uppodlade eller betade landskapspartier som ger fria utblickar mot Öresund. Reservatet utökades 1991. En mindre utökning kommer att ske i och med detta beslut och den del som utökades 1991 blir ett eget reservat med namnet Kulla Gunnarstorp.

Kulla Gunnarstorp (1:21) hyser mycket höga biologiska värden som är knutna till det stora antalet grova och skyddsvärda träd i området. Här finns fin ädellövskog, öppna betesmarker och öppna strandmiljö med intilliggande hav. Området hyser flera rödlistade arter samt signalarter.

De prioriterade bevarandevärden är framför allt att långsiktigt skydda och utveckla områdets ädellövskog med många grova träd och efterträdare till dessa, öppna betesmarker samt strandmiljö med intilliggande hav. Området har även betydelse för friluftslivet.

För att naturvärdena ska bestå och utvecklas är det viktigt skogen sköts på ett naturvårdsinriktat sätt vilket innebär att gynna gamla och grova träd och ersättningsträd till dessa, skapa död ved, luckor och andra strukturer som är viktiga för den biologiska mångfalden. Det är viktigt att betesmarken betas och sköts på ett naturvårdsinriktat sätt vilket innebär att ingen gödning eller stödutfodring får ske och att inga kemiska bekämpningsmedel får användas. Det är viktigt att bevara en naturlig hydrologi i området för att gynna arter knutna till naturtyperna. För att naturvärdena ska bestå är det också viktigt att främmande och/eller invasiva arter bekämpas.

Av beslutet från 1982 framgår att länsstyrelsen beslutade att avsätta området som naturreservat med stöd av 7 § naturvårdslagen på grund av sin betydelse för friluftslivet och sina kulturhistoriska och naturvetenskapliga, främst geologiska värden. Beslutet innebär att det är förbud mot att: *uppföra nybyggnad eller annan anläggning, bedriva täktverksamhet i någon form. Strandmal och tång får dock användas för parkens och reservatets skötsel efter länsstyrelsens tillstånd, vidtaga åtgärder som ändrar områdets topografi och ytförhållanden såsom att schakta, spränga eller utfylla, anordna upplag utom tillfälliga sådana för jord- och skogsbrukets behov, plantera eller så barrträd, beskoga öppen mark, framdraga luftledning, anbringa tavla, plakat, skylt, affisch, inskrift eller därmed jämförlig anordning- informations- och reservatsskyltar undantagna, uppföra stängsel eller anordning som försvårar allmänhetens tillträde till området annat än i samband med områdets skötsel.* Beslutet innebär ej förbud mot att avverka enstaka träd eller att kalavverka. Samma föreskrifter gäller i utökningsbeslutet. Länsstyrelsen ser ett behov av att komplettera och förtydliga syftet samt föreskrifterna för att uppnå ett starkare skydd med naturreservatet.

Syftet med naturreservatet har preciserats samt kompletterats med att bevara biologisk mångfald och naturmiljöer samt att bevara en stor mängd grova träd och dess efterträdare och en olikåldrig ädellövskog. Syftet om att "bevara det nuvarande omväxlande landskapet med öppna strandområden, den delvis skogsklädda landborgen och uppodlade eller betade landskapspartier som ger fria utblickar mot Öresund" har ersatts med; "bevara biologisk mångfald och att skydda, vårda och

bevara och vid behov restaurera områdets värdefulla naturmiljöer med tillhörande ekosystem bestående av ädellövskog med gamla grova träd, betesmarker samt strandmiljöer med intilliggande hav”. Syftet har även kompletterats med beskrivning av åtgärder som ska utföras för att syftet ska uppnås.

Föreskrifterna är anpassade till reservatets syften och värden. Flertalet föreskrifter enligt 7 kap. 5 § Miljöbalken motsvarar föreskrifterna i reservatsbeslutet från 1982. Förändringar för att stärka skyddet har gjorts enligt följande:

- Föreskrift om förbud att *avverka träd eller buskar eller bortföra död ved* har lagts till.
- Förbud mot att *plantera och så barrträd samt beskoga öppen mark* har slagits ihop och ändrats till att gälla *så eller plantera växter eller sätta ut djur* då detta skulle innebära ett hot mot florans och faunan i området.
- Föreskrifterna om att *bedriva täktverksamhet i någon form. Strandmal och tång får dock användas för parkens och reservatets skötsel efter länsstyrelsens tillstånd, vidtagna åtgärder som ändrar områdets topografi och ytförhållanden såsom att schakta, spränga eller utfylla samt att anordna upplag utom tillfälliga sådana för jord- och skogsbrukets behov* har slagits ihop och ändrats till att *plöja, spränga, gräva, schakta, dika, dränera, utfylla, tippa, dumpa, muddra, anordna upplag, bedriva tångtäkt, anlägga brygga, anordna uppläggningsplats för farkoster, markbearbeta eller på annat sätt förstöra eller skada fast naturföremål, ytbildning, havsbotten eller småvatten.*
- Förbud mot att *framdraga luftledningar* har kompletterats med att *anlägga väg eller dra fram markledningar,*
- Föreskrift om att *använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel, stödutfodra eller tillföra växtnäringsämnen eller jordförbättringsmedel* har lagts till.
- Föreskrift om att *sambeta med gödslade marker* har lagts till eftersom det ger en indirekt gödningspåverkan som är negativ för den biologiska mångfalden.
- Föreskrift om att *reglera användning av avmaskningsmedel* har lagts till eftersom det är negativt för den biologiska mångfalden.
- Föreskrift om att *utföra åtgärder som kan påverka områdets hydrologi och vattenkvalitet negativt* har lagts till.
- Förbud mot att *anbringa tavla, plakat, skylt, affisch, inskrift eller därmed jämförlig anordning -informations- och reservatsskyltar undantagna* har ändrats och flyttats till C-föreskrifterna.
- Förbud mot att *uppföra stängsel eller anordning som försvårar allmänhetens tillträde till området annat än i samband med reservatets skötsel* har tagits bort.

Vad gäller föreskrifter med stöd av 7 kap. 6 § Miljöbalken om markägares och annan sakägares skyldighet att tåla visst intrång har dessa kompletterats och preciserats så att de ger stöd för områdets förvaltning så att syftet med skyddet kan tillgodoses.

Beträffande ordningsföreskrifter med stöd av 7 kap. 30 § Miljöbalken om rätten att färdas och vistas samt ordningen i övrigt inom naturreservatet görs ändringar i syfte att modernisera språkbruket, utveckla och precisera dem. Några föreskrifter stryks eller ändras. Länsstyrelsen gör bedömningen att ordningsföreskrifterna inom naturreservatet innebär vissa begränsningar i allemansrätten men att de inte innebär något allvarligt försvårande av områdets utnyttjande.

Länsstyrelsen får upphäva beslut som den har meddelat enligt 7 kap. 4-6 §§ miljöbalken om det finns synnerliga skäl. Länsstyrelsen gör bedömningen att det föreligger synnerliga skäl för att upphäva tidigare beslut från den 14 september 1982 om bildande av naturreservatet Kulla Gunnarstorp i Helsingborgs kommun (Dnr 11.1211-1816-82, 1283-209) eftersom nu förevarande beslut om naturreservat innebär ett starkare skydd för området. I beslutet från den 14 september 1982 framgår det i syftet med förvaltningen att skötseln ska riktas mot produktivt skogsbruk efter hänsyn till naturvård, kulturminnesvård och friluftsliv. Det nya reservatsbeslutet förbjuder skogsbruk och skyddar därmed värdefull skog. Det nya reservatsbeslutet tar även hänsyn till de marina värdena i naturreservatet. Länsstyrelsen bedömning är att med nytt syfte och starkare föreskrifter så får naturreservatet ett tillräckligt starkt skydd för att bevara de biologiska värdena i området.

Gällande fastigheten Christinelund 2:3 så har förhandlingar med markägaren inte lett till någon uppgörelse vilket har lett till att Länsstyrelsen utelämnar den berörda fastigheten i det nya reservatsbeslutet. Konsekvenserna av detta blir att de skogliga värdena inte har ett tillräckligt starkt skydd.

Ett ytterligare villkor för att få upphäva gällande beslut enligt 7 kap. 4–6 §§ miljöbalken är att intrånget i naturvärdet kompenseras i skälig utsträckning på naturreservatet eller på något annat område, jfr 7 kap. 7 § fjärde stycket miljöbalken. I det upphävda beslutets ställe fattar Länsstyrelsen ett nytt beslut om bildande av naturreservatet Kulla Gunnarstorp. Upphävandet av det befintliga naturreservatet på fastigheterna Kulla Gunnarstorp 1:21 (del av), Domsten S:2 (del av) och en oregistrerad samfällighet kompenseras genom att det nya reservatet har motsvarande skydd samt innehåller ett tydligare syfte samt de föreskrifter som är nödvändiga för att uppfylla syftet med naturreservatet. Naturreservatet på fastigheten Christinelund 2:3 kvarstår med samma syfte och föreskrifter enligt beslutet från den 12 november 1991 och påverkas inte av det nya reservatsbeslutet. Vidare gör Länsstyrelsen bedömningen att ett nytt beslut inte försvårar allmänhetens nyttjande av området i någon större omfattning.

Skyddet bidrar till att uppnå miljömålen "Levande skogar", "Ett rikt växt- och djurliv", "Ett rikt odlingslandskap" och "Hav i balans samt levande kust och skärgård"

och kommer att bidra till en grön infrastruktur i landskapet som skapar möjlighet för spridning av skyddsvärda arter.

Skyddet kommer att bidra till att utveckla en fungerande grön infrastruktur i landskapet och ligger inom en värde-trakt för ädellövskog.

Förordnandet är förenligt med grundläggande bestämmelser för hushållning med mark- och vattenresurser samt med kommunens översiktsplan.

Av ovan redovisade skäl och med syfte att långsiktigt bevara biologisk mångfald och att vårda och bevara värdefulla naturmiljöer samt för att skydda, återställa eller nyskapa värdefulla naturmiljöer för skyddsvärda arter bör det angivna området avsättas som naturreservat.

Länsstyrelsens bedömning

Länsstyrelsens bedömning är att området bör avsättas som naturreservat av ovan redovisade skäl med syfte att långsiktigt bevara biologisk mångfald, att vårda och bevara värdefulla naturmiljöer samt för att skydda och återställa värdefulla naturmiljöer för skyddsvärda arter. Området är prioriterat för områdesskydd enligt den nationella och regionala strategin för skogsskydd. Skyddet bidrar till att uppnå miljömålen "Levande skogar", "Ett rikt växt- och djurliv", "Ett rikt odlingslandskap" och "Hav i balans samt levande kust och skärgård" och har även betydelse för arbetet med grön infrastruktur i landskapet.

Intresseprövning

Länsstyrelsen har tagit del av inkomna yttranden och finner vid en avvägning mellan enskilda och allmänna intressen, i enlighet med 7 kap. 25 § miljöbalken, att det för att skydda och vårda de värden som beskrivits ovan finns skäl att besluta om att bilda ett naturreservat i området, att besluta om föreskrifter för att skydda området samt att fastställa en skötselplan.

Konsekvensutredning

Länsstyrelsen har genomfört en konsekvensutredning av ordningsföreskrifterna i enlighet med 4 § Förordning (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning. Länsstyrelsen gör bedömningen att ordningsföreskrifterna innebär vissa inskränkningar av allemansrätten som är nödvändiga för att skydda områdets naturvärden. Restriktionerna är inte av sådan omfattning att de innebär allvarligt försvårande av allmänhetens möjligheter att utnyttja området.

Ekosystemtjänstbedömning

Länsstyrelsen har gjort en bedömning av vilka effekter inrättande naturreservatet har på olika ekosystemtjänster och har kommit fram till att det inverkar positivt på flertalet ekosystemtjänster, se tabell nedan.³ Bedömningen är att påverkan på ekosystemtjänsterna sammantaget stärker motiven för inrättande av naturreservatet.

Kategori	Ekosystemtjänst	Inverkan
Försörjande	Genetiska resurser hos vilda arter	Positiv
	Jakt, bärplockning och annan vild föda	Positiv
Reglerande och upprätthållande	Träd och skogars reglering av mikroklimat, temperatur och luftfuktighet	Positiv
	Livsmiljöer som t.ex. lek- och spelplatser, boplatser och rastplatser för fåglar och fiskar.	Positiv
	Kolbindning utförd av växter	Positiv
Kulturella	Naturarv, exempelvis bevarandet av naturens värden för framtida generationer.	Positiv
	Icke organiserat friluftsliv	Positiv
	Resurs för forskning	Positiv
Stödjande	Biologisk mångfald inkl. bevarande av genpool, habitat och hotade arter	Positiv

Ärendets handläggning

Naturreservatet Kulla Gunnarstorp bildades 1982 och utökades 1991. Reservatet var vid bildandet i enskild ägo med Skogsvårdsstyrelsen som förvaltare. Idag är reservatet fortfarande i enskild ägo men förvaltas av Länsstyrelsen. En skötselplan för området blev fastställd 1982.

En revidering av skötselplanen för naturreservatet påbörjades 2020 och i samband med det detta noterades behovet av ett reviderat reservatsbeslut. I det ursprungliga reservatsbeslutet tilläts produktivt skogsbruk vilket innebar att ingen inträngsersättning betalades ut. En av de två markägarna i reservatet meddelade efter kontakt i början av 2022 att de inte ville låta sin fastighet, Christinelund 2:3, ingå i revideringen. Efter samråd med Naturvårdsverket fattades då beslutet att i stället bilda ett nytt naturreservat med nytt syfte och starkare föreskrifter på fastigheterna Kulla Gunnarstorp 1:21 och Domsten S:2. I samband med detta

³ Enligt Naturvårdsverkets förslag på ekosystemtjänster inom olika naturtyper
<http://www.naturvardsverket.se/upload/stod-i-miljoarbetet/vagledning/skyddade-omraden/process-naturreservat/beslut/beslut-om-bildande-naturreservat.pdf>

beslutades även, efter samråd med markägaren, en mindre utökning för att inkludera några gamla och grova bokar i reservatet.

Intrångsersättning har inte betalats ut när reservatet bildades. Överenskommelse om intrångsersättning har upprättats år 2022.

Ärendet har remitterats. Inkomna yttranden redovisas i bilaga 4.

Skötselplan och förvaltning av naturreservatet

Skötselplan

Enligt 3 § förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. ska en skötselplan ingå i varje beslut om bildade av ett naturreservat. Skötselplanen utgör bilaga 3 till detta beslut.

Förvaltning

Länssstyrelsen är förvaltare av naturreservatet. Förvaltningen ska ske med insyn, delaktighet och i nära samråd med markägare, arrendatorer, berörda myndigheter och andra berörda vid förvaltningen.

Överklagande

Detta beslut kan överklagas till Regeringen, Klimat- och näringslivsdepartementet, se bilaga 5.

Kungörelse

Beslutet ska kungöras i länets författningssamling, Post- och Inrikes Tidningar samt i ortstidning. Sakägare ska anses ha fått del av beslutet den dag kungörelse var införd i ortstidning.

Underskrifter

Detta beslut har fattats av landshövding Anneli Hulthén. I den slutliga handläggningen har även deltagit avdelningschef Olof Liungman, naturvårdsdirektör Cecilia Backe, länsassessor Johan Åsberg och naturvårdshandläggare Sanna Persson, föredragande.

Detta beslut har bekräftats digitalt och har därför inga namnunderskrifter.

Anneli Hulthén

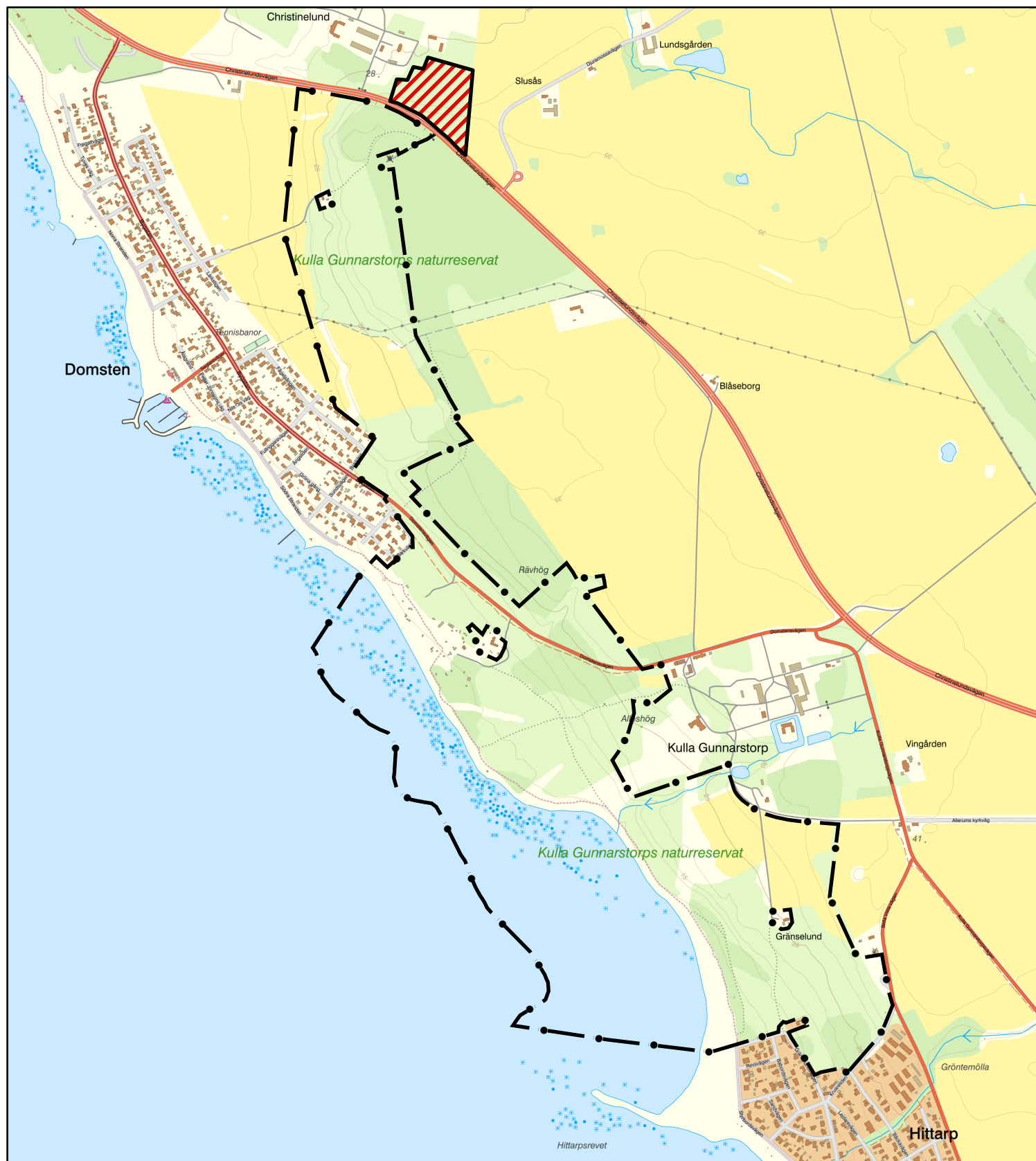
Sanna Persson

Bilagor

1. Karta med naturreservatets avgränsning och andra bestämmelser
2. Karta rörande föreskrifter meddelade med stöd av 7 kap. 6 § miljöbalken om markägares och annan sakägares skyldighet att tåla visst intrång
3. Skötselplan
4. Sammanställning av remissyttranden
5. Hur man överklagar
6. Sändlista (publiceras ej)

Använd Länsstyrelsens e-tjänst för komplettering av eller yttrande i ärenden. Klicka [här](#) för att komma till e-tjänsten.

För information om hur Länsstyrelsen Skåne behandlar personuppgifter, se www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

Bilaga 1. Översiktskarta Naturreservatet Kulla Gunnarstorp (1:21), Helsingborgs kommun

Länsstyrelsen
Skåne

0 100 200 300 Meter

Illustrationskarta till beslut för
naturreservatet Kulla Gunnarstorp (1:21)
Tillhör Länsstyrelsens beslut
dnr 511-41300-2022

 Reservatsgräns Kulla Gunnarstorp (1:21)

 Naturreservatet Kulla Gunnarstorp

© Länsstyrelsen Skåne
© Lantmäteriet Geodatasamverkan

Bilaga 2. Hänvisning till föreskrifter samt anläggningar Naturreservatet Kulla Gunnarstorp (1:21), Helsingborgs kommun

Länsstyrelsen
Skåne

0 100 200 300 Meter

- Område som berörs av föreskrifterna B3 & B4
- Område som berörs av föreskriften B4
- Område som berörs av undantag från föreskrifterna A5, C2 & C3

 P-plats

 Reservatsgräns Kulla Gunnarstorp (1:21)

Illustrationskarta till beslut för
naturreservatet Kulla Gunnarstorp (1:21)
Tillhör Länsstyrelsens beslut
dnr 511-41300-2022

© Länsstyrelsen Skåne
© Lantmäteriet Geodatasamverkan

Länsstyrelsen
Skåne

Skötselplan för naturreservatet Kulla Gunnarstorp (1:21) i Helsingborgs kommun

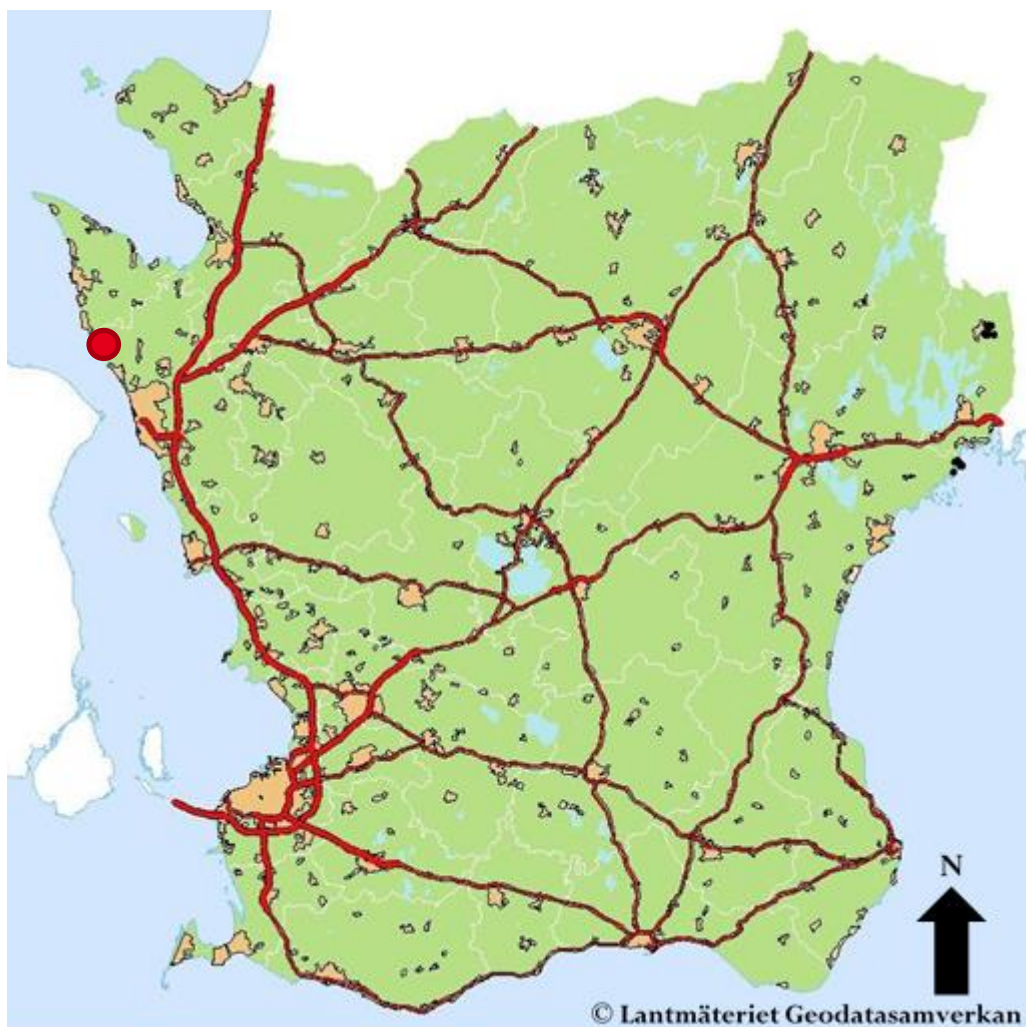

Fig.1. Den röda cirkeln anger naturreservatet Kulla Gunnarstorp (1:21) ungefärliga läge.

Fastställt:	2023-04-13
Planförfattare:	Sanna Persson
Diarienummer:	511-41300-2022, 1283-223
Omslagsbild:	Ädellövskog i den norra delen av reservatet
Foton:	Planförfattaren om inget annat anges

Innehållsförteckning

Inledning	4
1 Syftet med naturreservatet	5
2 Beskrivning av området	7
2.1 Administrativa uppgifter	7
2.2 Allmän beskrivning och bevarandevärden	8
2.2.1 Geomorfologi, hydrologi och landskapsbild	8
2.2.2 Historisk och nuvarande markanvändning samt kulturhistoria	8
2.2.3 Biologi	13
2.2.4 Friluftsliv	13
2.2.5 Vad kan påverka området negativt?	14
3 Översikt av mål, skötselåtgärder och planerad markanvändning	15
3.1 Övergripande mål	15
3.2 Generella riktlinjer och skötselåtgärder	15
3.3 Forn- och kulturmiljövård	16
3.4 Konsekvenser av klimatförändringar	17
4 Specifika mål och skötselåtgärder för skötselområdena	18
4.1 Skötselområde 1 – Hav	18
4.2 Skötselområde 2 – Strand	20
4.3 Skötselområde 3 – Betesmark	21
4.4 Skötselområde 4 – Betesmark	23
4.5 Skötselområde 5 – Övrigt	25
5 Friluftsliv	27
6 Jakt och fiske	27
7 Utmärkning av naturreservatets gräns	27
8 Tillsyn	27
9 Dokumentation och uppföljning	28
9.1 Uppföljning av bevarandemål och skötselåtgärder	28
9.2 Revidering av skötselplanen	28
10 Kostnadsansvar och prioriteringar	28
11 Rödlistade arter	29
12 Källor	32

BILAGOR

A. Skötselområdeskarta

B. Fornlämningar

C. Friluftslivskarta

Inledning

Skötselplanen beskriver ett områdes värden enligt befintligt kunskapsläge och redogör även för hur och när dessa värden ska skötas. Bakom detta ligger syftena med bildandet av ett naturreservat. Syftena styr vilka föreskrifter (regler) som ska gälla. Föreskrifterna redovisas i det dokument där bildandet av naturreservatet beslutas. Men, för att uppnå syftena med ett naturreservat kan det också krävas en särskild skötsel - vilket redovisas i detta dokument.

Skötselplanen anger också vad som är viktigast att göra om förvaltaren av naturreservatet, dvs. den som är ansvarig för skötseln, behöver prioritera. Skötselplanen vänder sig dock inte bara till förvaltaren utan även till markägare och andra intressenter.

Länsstyrelsen har ett övergripande ansvar för att statligt bildade naturreservat sköts. Länsstyrelsen har också ansvar för tillsynen och uppföljning i statliga naturreservat. Förvaltningen kan överlåtas till andra, t.ex. en stiftelse eller den kommun där naturreservatet är beläget. De praktiska skötselåtgärderna utförs oftast av markägare, arrendatorer, entreprenörer eller andra som förvaltaren har skötselavtal med.

Skötselplanen börjar med en beskrivande del där bl.a. naturreservatets syften och vilka natur- och bevarandevärden som finns redovisas. Därefter följer en redogörelse för bevarandemålen och för hur naturreservatet ska skötas för att uppnå målen och syftena.

1 Syftet med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att:

långsiktigt bevara biologisk mångfald och att skydda, vårda och bevara och vid behov restaurera områdets värdefulla naturmiljöer med tillhörande ekosystem bestående av ädellövskog med gamla grova träd, betesmarker samt strandmiljöer och intilliggande hav. Syftet är dessutom att under enklare former tillgodose allmänhetens möjligheter till upplevelser av områdets naturmiljöer och kulturlämningar.

Syftet ska uppnås genom att:

- bevara och utveckla en flerskiktad ädellövskog med ålders- och artmässig variation samt förekomst av död ved och döende ved av olika trädslag, stadier och grovlekar samt inslag av luckor och gläntor,
- bevara och gynna de grova och skyddsvärda träden samt ersättare till dessa,
- inget produktionsinriktat skogsbruk bedrivs,
- bevara den delvis skogsklädda landborgen,
- naturvårdsinriktad beteshävd bedrivs och att röjningar genomförs för att förhindra igenväxning,
- ingen verksamhet som påverkar havets bottenstrukturer, livsmiljöer eller arter bedrivs,
- bevara och utveckla områdets ålgräsängar och revmiljöer,
- förekomst av så kallade spökfiskande redskap minimeras genom att de bortförs så snart som möjligt efter upptäckt,
- verksamheter som tillför energi, inbegripet undervattensbuller, som påverkar marina ekosystem och arter på ett negativt sätt minimeras eller förbjuds,
- bevara och utveckla de faunistiska, floristiska och mykologiska värdena inom området,
- bekämpa främmande och/eller invasiva arter både på land och i havet,
- nödvändiga åtgärder utvärderas och vidtas för att bevara och stärka livsmiljöer för fridlysta eller rödlistade arter samt särskilt skyddsvärda arter och livsmiljöer enligt EU:s art- och habitatdirektiv,
- kulturhistoriska lämningar samt vistorna (siktgatorna) hålls synliga och fria från vedartad igenväxningsvegetation genom röjning,
- området och dess naturvärden fungerar som en förbindelselänk i ett nätverk av representativa områden med ett funktionellt skydd som är viktiga för arter som flyttar eller rör sig mellan värdekärnor, samt för arters olika livsstadier,
- anordningar för besökare såsom parkeringsplats, informationsskyltar, stigar och stängselgenomgångar underhålls.

Naturreservatets syften styr vilka föreskrifter (regler) som gäller i naturreservatet och ifall skötsel behövs för att syftena med naturreservatet ska kunna uppfyllas.

Fig. 2. Naturreservatet är markerat med punktstreckad linje på fastighetskartan.

2 Beskrivning av området

2.1 Administrativa uppgifter

Namn:	Kulla Gunnarstorp (1:21)
Beslutsdatum:	2023-04-13
Areal:	157,4 ha, varav vatten 47,6 ha
Kommun:	Helsingborg
Förvaltare:	Länsstyrelsen
DOS-ID¹:	1128868
Natura 2000-ID²:	-
Gränser:	Se bilaga A
Fastigheter:	Helsingborg Kulla Gunnarstorp 1:21 (del av), Domsten S:2 (del av), oregistrerad samfällighet
Markägarkategori:	Enskild
Läge:	Mellan Hittarp och Domsten samt öster om Domsten
Centralpunkt:	E: 352002 N: 6221109 (SWEREF99 TM)
Naturgeografisk region:	7 – Skånes sediment- & horstområde
Maringeografisk region:	Öresund och Bälten
Typindelning enligt vattendirektivet:	Limnisk ekoregion 5 Södra Sverige, Skåne, Blekinges kust och del av Öland
Vattenförekomst (HID)³:	SE561030-122821
Inskrivna nyttjanderätter:	12-ALL-1453.1 (väg)

¹ ID-nummer i Naturvårdsverkets databas Vic Natur

² Rådets direktiv 92/43/EEG bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter (art- och habitatdirektivet) samt rådets direktiv 2009/147/EG om bevarande av vilda fåglar (fågeldirektivet)

³ ID-nummer i Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/60/EG

2.2 Allmän beskrivning och bevarandevärden

2.2.1 Geomorfologi, hydrologi och landskapsbild

Kulla Gunnarstorp är beläget norr om Helsingborg mellan orterna Hittarp och Domsten. I öster breder åkerlandskap ut sig och till väster Öresund och naturreservatet Grollegrund. Kulla Gunnarstorp är beläget på sandstensformationer från rät-lias (Döshultssandsten) som bildar en landborg vid stranden längs Öresund. I höjd med Domsten svänger formationen inåt land mot Christinelund. Sandstensberggrunden blottas i form av hållar längs med stranden, men syns också i skärningar i abrasionsformationerna. På flera ställen är formationen genomdragen av källflöden som ger upphov till översilningsmark. Bäckar har skurit ned ravindalar vinkelrätt mot stranden. Havsbotten i Kulla Gunnarstorp består av morän.

Fig. 3. Sandstensformationen vid stranden.

2.2.2 Historisk och nuvarande markanvändning samt kulturhistoria

Kulla Gunnarstorp är belagt i skriftliga källor från 1400-talet och sannolikt fanns redan då en storgårdsmiljö i området. Naturreservatet breder till största delen ut sig på tidigare öppna, betade utmarker som under lång tid varit en del av Kulla fälad. Närmast slottsmiljön i söder och vid Gnetaröd i norr berörs gammal inägomark där det på 1600- och 1700-talets kartor finns en hel del lövskogsbestånd (fig. 4, 5, 6, 7 och 8). Omedelbart öster om reservatet ligger den centrala slottsmiljön, med bl.a. den under 1500-talet uppförda borgen och nya slottet från 1860-talet. Inom reservatsytan finns en ovanligt stor mängd kulturhistoriska spår från skilda tidsperioder. Lämningarna domineras av flera omfattande halvågssystem med hög ålder, förhistoriska gravar, militärhistoriska lämningar från 1900-talet samt ett antal mycket välbevarade hägnader som löper i de äldre kartornas inägo gränser. Hägnaderna utgörs till stor del av jordvallar, vars totala längd uppgår till över två kilometer, och som i hög grad samvarierar med äldre karaktärsträd av typen

spärrgreniga ekar och bokar. Inom reservatet återfinns också den under 1700-talet övergivna platsen för fiskeläget Grå läge. I anslutning till nya slottet finns tydliga rester efter en under senare delen av 1700-talet anlagd s.k. engelsk parkmiljö, innehållande äldre stigar, gamla träd, en brunnsmiljö samt flera fornlämningar som fungerat som bärande element i gestaltningen av parken. På den ekonomiska kartan från 1912 framgår det att trädskiktet har slutit sig och bildar en sammanhängande lövskog (fig. 7).

År 1749 fick Kulla Gunnarstorp besök av Carl von Linné. Han beskrev slottsträdgården men även en del av det som idag är naturreservat; ”Emellan havet och gården var en stor lund av hög bok och ek, som avhölt den starka stormen”.

Fig. 4. Buhrmans karta från 1687 visar att området troligtvis var dels trädklätt, dels öppet.

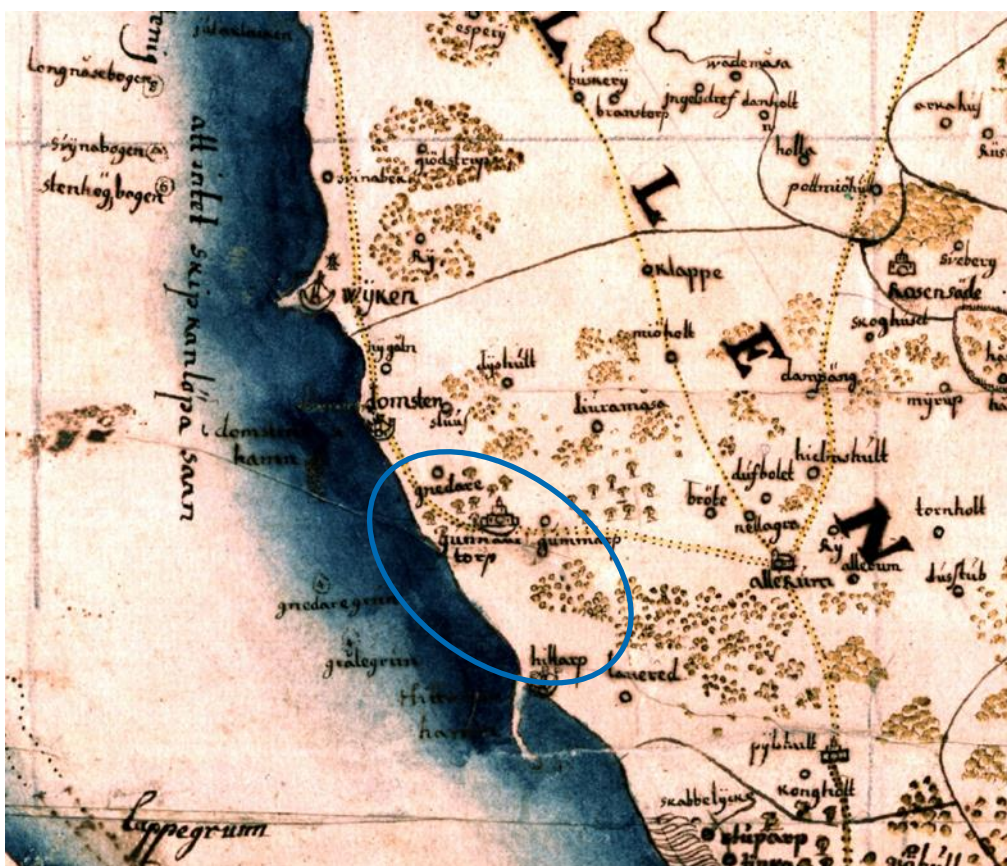

Fig. 5. Buhrmans karta från 1687 mer detaljerad.

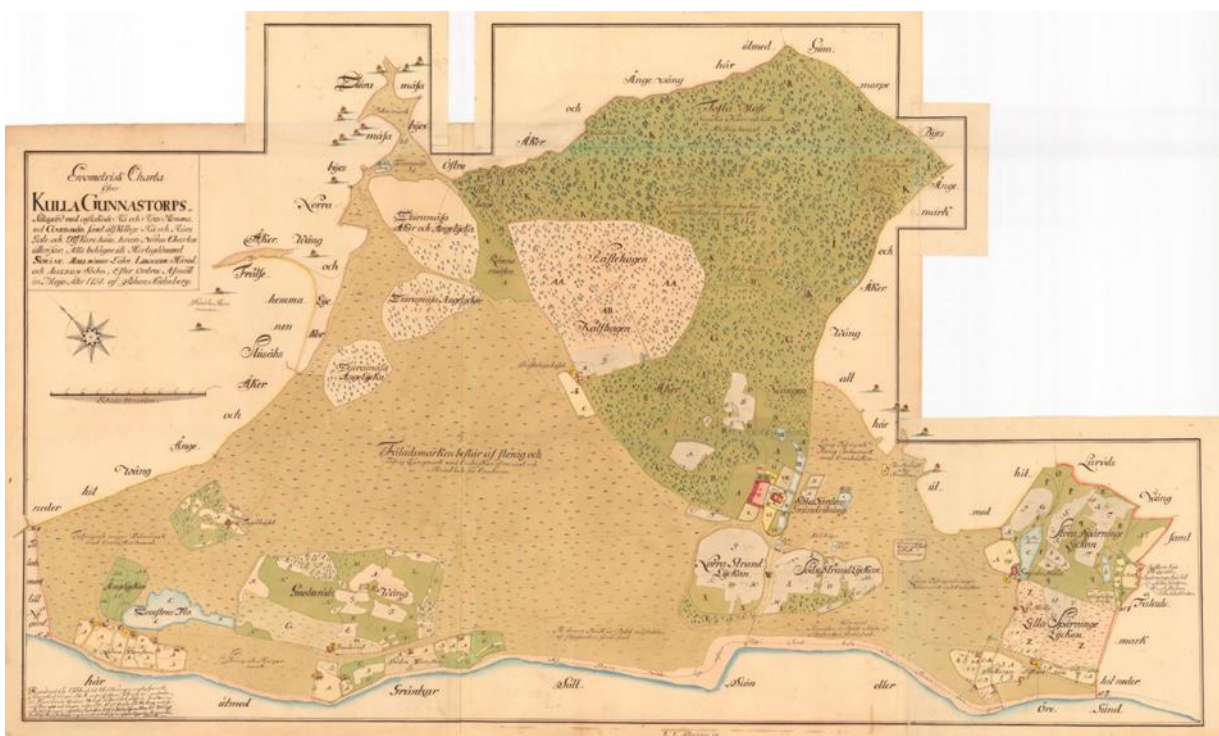

Fig. 6. Den geometriska kartan från år 1738 visar att området kring borgen utgjordes av fäladsmarker och trädklädda hagar.

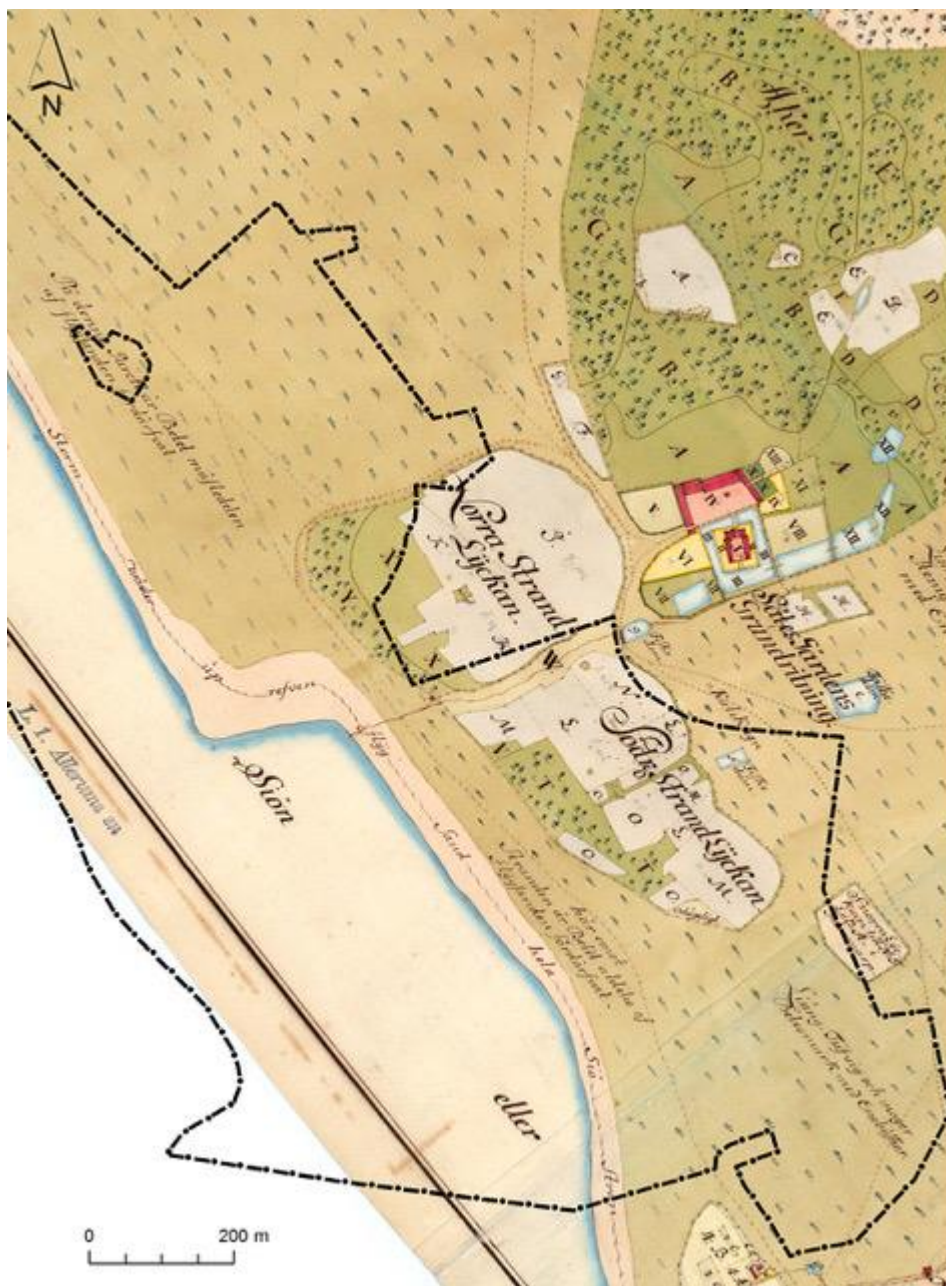

Fig. 7. Den geometriska kartan från år 1738 med reservatsgränsen.

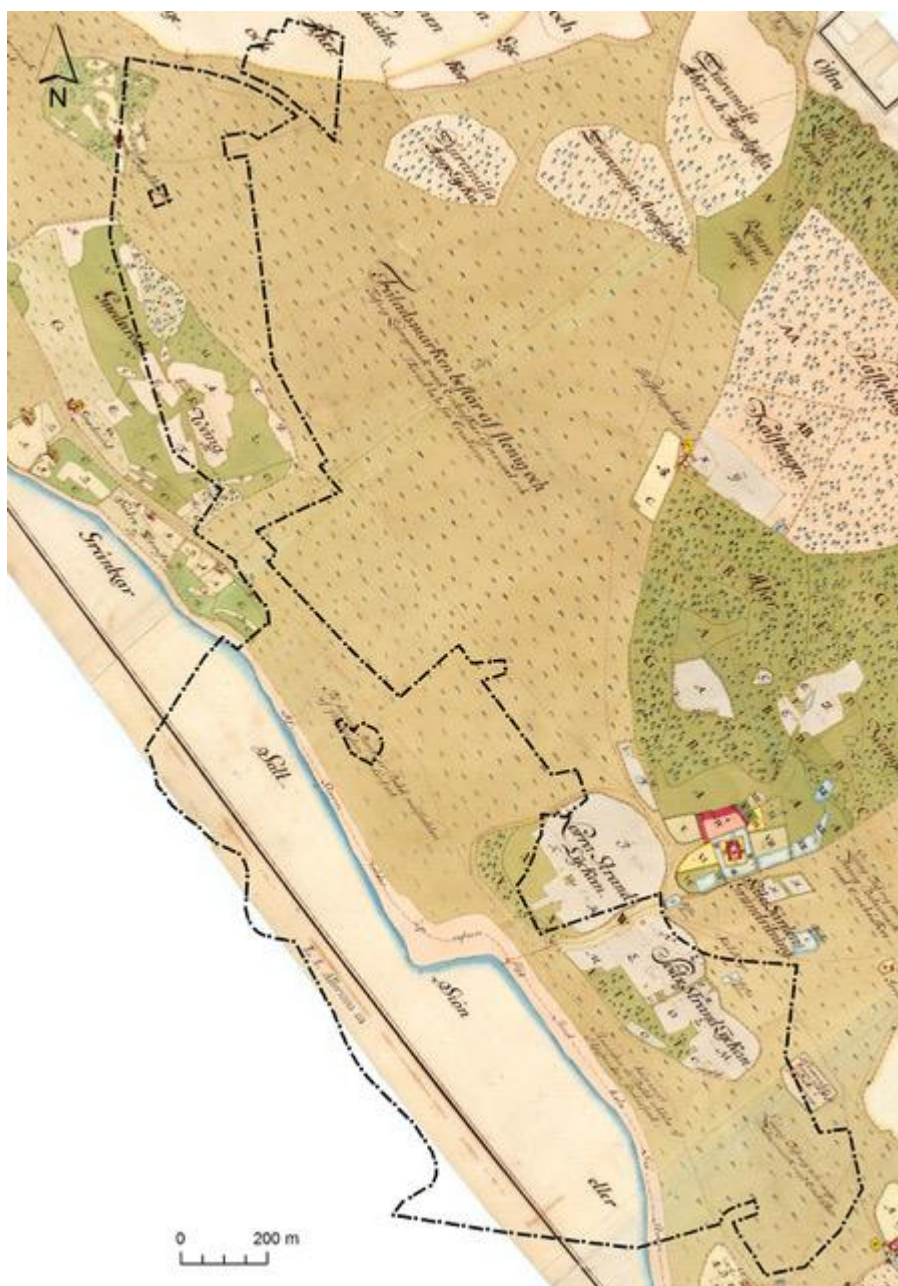

Fig. 8. Den geometriska kartan från år 1738 med reservatsgränserna för Kulla Gunnarstorp (1:21) och Kulla Gunnarstorp.

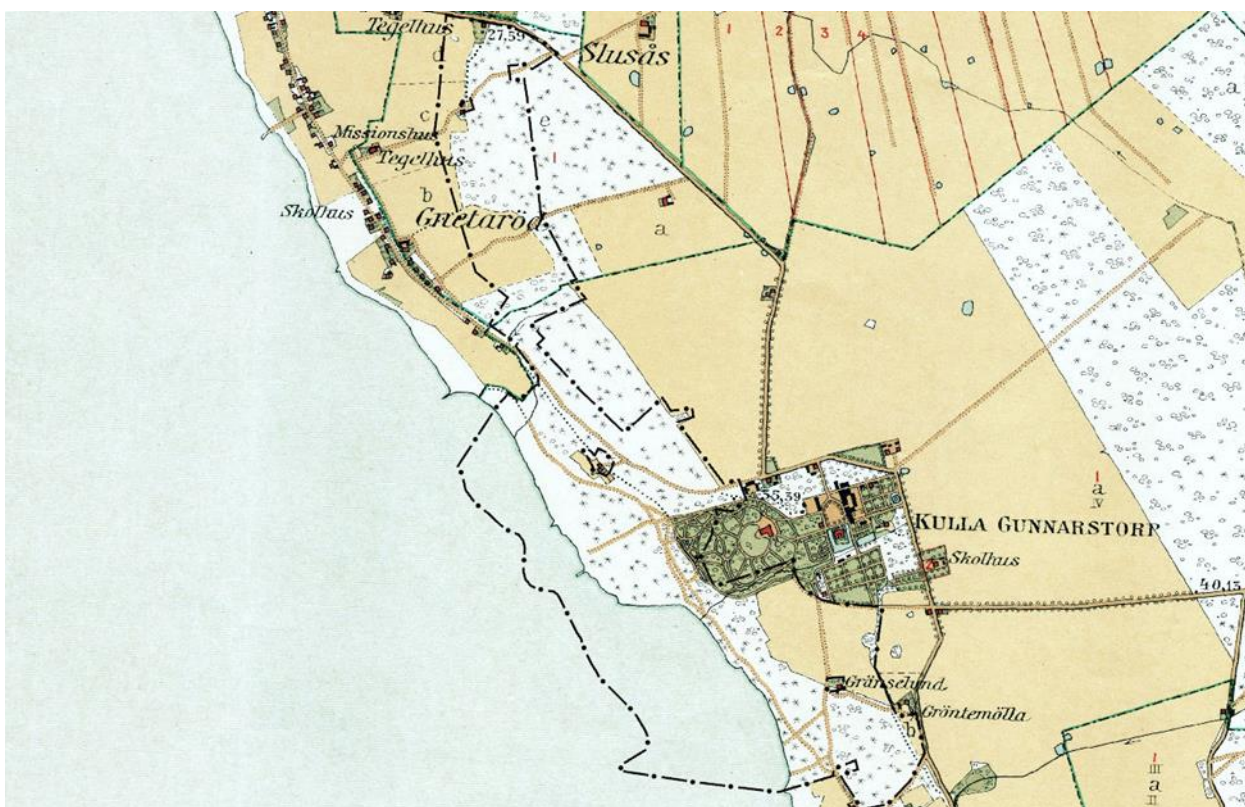

Fig. 9. Gamla ekonomiska kartan från år 1912 visar att området utgjordes av trädklädd betesmark. Gult/beige = åkermark, vitt = betesmark, grönt = ängsmark, cirklar = lövträdssymboler, * = barrträd.

2.2.3 Biologi

Kulla Gunnarstorp domineras av ädellövskog med främst bok och ek. Här finns flertalet grova och skyddsvärda träd. Arter som ask, lind, fågelbär, björk, asp och gran finns också representerade. Sykomorlön (tysklön) finns spridd i hela reservatet och dominerar på vissa ställen. Planterad svarttall finns längs kusten. Några betesmarker finns spridda i reservatet. I havet finns både ålgräs (*Zostera marina*), blåmusslor och olika arter alger. Invasiva arter är ett växande problem i reservatet. Noterade invasiva arter är parkslide, jätteslide, armeniskt björnbär, vresros och jättebalsamin. Parkslide utgör det klart största hotet och är ett stort problem på vissa ytor. Vresros är ett stort problem längs stranden där den breder ut sig och konkurrerar ut annan vegetation.

2.2.4 Friluftsliv

Kulla Gunnarstorp är ett tätortsnära reservat beläget mellan Domsten och Hittarp. Reservatet är välbesökt och flera stigar går igenom området. Här finns även cykelstig och ridstig. Stranden erbjuder både bad och annat friluftsliv. Här finns även en campingplats med stugor av masonit som är uppsatta under sommarhalvåret. Där är det även tillåtet att tälta. Tre busshållplatser finns i anslutning till reservatet: dessa finns vid Hittarp, Domsten och Kulla Gunnarstorps slott.

Fig. 10. Vistorna "dåtid", "nutid" och "framtid". Foto: Sebastian Ivarsson.

2.2.5 Vad kan påverka området negativt?

- Utebliven eller för svag beteshävd som leder till att betesmarkerna växer igen.
- Igenväxning av sly och ett alltför tätt träd- och buskskikt som konkurrerar ut florán.
- Gödslíng eller annan tillförsel av näringsämnen (t.ex. kväveläckage från omgivande marker, spridning av rötslam, stödutformning mm) som skadar mark och vegetation.
Tillskottsutfodring av betesdjur ger indirekt näringsstillförsel till marken och missgynnar den konkurrenssvaga florán. Betesmarkerna ska inte sambetas med gödslade marker och tillskottsutfodring av betesdjur får endast ske i samband med övergångsutfodring vid betessläpp och installering. Användning av bekämpningsmedel och kemikalier i de omkríngliggande åkrarna kan också utgöra ett hot.
- Ändrad markanvändning i eller i anslutning till området, t.ex. upphörd hävd, uppodling av betesmark eller plantering av gran.
- Förändringar i områdets hydrologi, både inom och utanför området genom t.ex. markavvattning. Förändrad vattenkemi och försämring av vattenkvalitén genom t.ex. utsläpp av föroreningar i vattendrag, försurning eller eutrofiering. Rensning, dikning, muddring eller breddning av diken/ vattendrag i anslutning till området som kan påverka betesmarkerna negativt.
- Bebyggelse, industrier, vägar, anläggningar och annan markexploatering och markanvändningsförändring, exempelvis skogsplantering och täktverksamhet, i objektet eller i angränsande områden som kan påverka naturvärdena i området negativt.
- Gödslings- och försurningseffekter från nedfall av luftburna föroreningar påverkar florán negativt.
- Användning av kemiska bekämpningsmedel.
- Användning av avmaskningsmedel på betesdjuren.
- Avverkning av gamla ädellövträd, hålträd och kvarstående döda eller döende träd.
- Plockning eller annan exploatering av den fridlysta eller rödlistade florán och faunan i området.
- En ökning av främmande och/eller invasiva arter.
- Marint skräp som kommer både från land och havsbaserade källor. Vid prioriteringar mellan områden som ska städas, bör naturreservaten och naturvårdsområdena prioriteras högst.

- Ett förändrat klimat kan leda till att förutsättningarna för bevarande ändras snabbare än beräknat. Detta leder till att man måste revidera skötseln med kortare intervall för att följa klimatets utveckling och de senaste forskningsresultaten.

3 Översikt av mål, skötselåtgärder och planerad markanvändning

3.1 Övergripande mål

Det övergripande målet med naturreservatet är att bevara en ädellövskog med många grova träd samt betesmarker, stränder och marina miljöer. De grova träden ska vara friställda och inte påverkas negativt av igenväxning i form av yngre träd och buskar och skogen ska i övrigt vara flerskiktad med rik förekomst av död ved och ett välutvecklat buskskikt. Betesmarkerna ska vara välhävdade och stränderna ska sakna igenväxning i form av vresros. Målet är även att bevara ett rekreationsområde för friluftslivet samt att synliggöra kulturmiljöer och viktiga samband mellan biologisk mångfald och kulturhistoriska värden.

3.2 Generella riktlinjer och skötselåtgärder

Förutom de generella riktlinjerna och åtgärderna finns det områdesspecifika sådana vilka redovisas i kapitel 4 under respektive skötselområde.

Skötselåtgärderna ska bidra till att uppfylla syftet med reservatet och ske utifrån naturvårdsaspekter. För att skydda den biologiska mångfalden är det viktigt att hydrologin inte skadas på ett betydande sätt vid åtgärder inom naturreservatet. Vid åtgärder gäller även att skador på mark ska undvikas.

Målet med skötseln av skogen är att den ska utvecklas mot en flerskiktad naturskogartad skog med stort inslag av gamla grova träd samt ersättningsträd till dessa, död ved och andra värdefulla strukturer. Det innebär att inget skogsbruk bedrivs, att äldre träd samt dess efterträdare sparas och att gran, svarttall och sykomorlönns röjs. Skogen ska tillåtas att utvecklas till en naturskog med ädellövdominans. För att påskynda denna utveckling kan det bli aktuellt med åtgärder (veteraniseringsåtgärder) i de yngre och medelålders bestånden för att påskynda utvecklingen mot en naturartad skog. Grova träd, främst ek, ska hållas fria från igenväxning och döda träd ska sparas som död ved. Död ved som hotar känslig flora får flyttas till annan lämplig plats i reservatet. Träd som faller över stigar ska dras åt sidan och träd som bedöms utgöra en fara för friluftslivet får avverkas och dras åt sidan. Träd som faller eller riskerar att falla över fornlämningar ska tas bort.

Målet med skötseln av betesmarkerna är att de ska vara välhävdade och hysa hävdgynnade arter. Det innebär att de hävdas med årligt bete med kompletterande underhållsröjning och betesputsning vid behov. Hävd ska helst ske med svenska lantraser.

Invasiva och/eller främmande arter bekämpas i hela området och slaget material ska tas bort och behandlas som farligt avfall.

För att öka områdets upplevelsevärde för besökarna ska områdets kulturhistoriskt och geologiskt värdefulla miljöer tillvaratas och hållas fria från igenväxning. Friluftslivet ska gynnas och markerade leder, bänkar med bord, skyltar och parkeringar ska underhållas och anpassas efter besöksstrycket.

3.3 Forn- och kulturmiljövård

Tabell 1. Tabellen visar en översikt av fornlämningar i området, deras benämning (lämningsnummer) enligt Riksantikvarieämbetet (RAÄ), typ av fornlämning samt i vilket skötselområde de är lokaliserade.

Lämningsnummer	Typ av fornlämning	Skötselområde
L1988:275	Hög	4
L1988:341	Stensättning	4
L1988:354	Hög	4
L1988:389	Hög	4
L1988:390	Hög	4
L1988:492	Boplat	4
L1988:506	Boplat	3
L1989:3343	Boplat	3
L1989:3473	Stensättning	4
L1989:3474	Hög	4
L1989:3708	Boplat	3
L1989:3935	Hög	4
L1989:3936	Hög	4
L1989:4086	Hög	4
L1989:4555	Hög	4
L1989:9659	Hög	4
L2022:4336	Färdvägssystem	4
L2022:4337	Hägnad	4
L2022:4340	Färdväg	4
L2022:4342	Hägnadssystem	4
L2022:4344	Färdväg	4
L2022:4346	Fossil åker	3
L2022:4347	Fossil åker	3
L2022:4349	Färdvägssystem	4
L2022:4350	Färdvägssystem	4
L2022:4351	Färdväg	4
L2022:4370	Färdväg	4
L2022:4371	Hägnad	4
L2022:4390	Kvarn	3

Lämningsnummer	Typ av fornlämning	Skötselområde
L2022:4391	Färdväg	4
L2022:4392	Textilindustri	4
L2022:4399	Hägnad	4
L2022:4403	Hägnad	4
L2022:4404	Hägnad	4
L2022:4405	Färdvägssystem	4
L2022:4406	Färdvägssystem	4
L2022:4407	Färdvägssystem	4
L2022:4408	Färdvägssystem	4
L2022:4409	Färdväg	4
L2022:4410	Färdvägssystem	4
L2022:4411	Färdvägssystem	4
L2022:4412	Hägnad	4
L2022:4624	Brunn/kallkälla	4

Fornlämningarnas lokalisering framgår av bilaga B.

Vid ingrepp i fornlämning krävs tillstånd enligt kulturmiljölagen 2 kap. 1989:850, samråd ska ske med Länsstyrelsens kulturmiljöenhet innan åtgärd utförs. Det gäller t.ex. vid röjningar då röjningsmaterial inte får läggas på fornlämning eller vid uppförande av anläggningar för friluftslivet. Vid anläggande av grillplatser eller liknande, så ska dessa inte placeras inom fornlämningsområde. I samband med avverkning av träd och utkörning av virke, samt anläggande av grillplats eller liknande inom fornlämning krävs samråd, detta för att det betraktas som ingrepp och risk för skada på fornlämning.

3.4 Konsekvenser av klimatförändringar

Klimatförändringar kan påverka områdets värden och skötsel negativt genom:

- *Ökad igenväxningstakt i betesmarker.*
- *Problem för betesdjuren med långvarig hetta och torka, samt med sjukdomar och andra svårigheter pga. för blöt mark.*
- *Ökad mängd trädssjukdomar, genom svamp och insektsangrepp på lövträd och skyddsvärda träd.*
- *Förlust av habitat i strandmiljöer pga. ökad erosion till följd av höjd havsnivå.*
- *En förlängd växtperiod för fintrådiga alger och en förhöjd vattentemperatur kan leda till en ökad syrebrist på havsbottenarna.*
- *Ökning av främmande och/eller invasiva arter som kan konkurrera ut inhemsk skyddsvärd flora och fauna både på land och i havet.*
- *Snabbare förfall av friluftsanordningar pga. starkare och mer frekventa stormar samt mer nederbörd som sliter på anordningar och kan leda till bristande säkerhet.*

Förslag till skötselåtgärder för att motverka eventuella problem orsakade av klimatförändringar:

- *Igenväxning*: röjning, slåtter, betesputsning, bränning, förlängd betessäsong, fler betesdjur samt efterbete.
- *Problem för betesdjur*: säkrad dricksvattenförsörjning, solskyddade miljöer, betesplanering/fällindelning, hårdiga raser, kompletterande skötsel (röjning, slåtter, bränning).
- *Trädsjukdomar*: gynnande och nyplanterande av efterträdare, bevara förekommande resistenta träd (som t.ex. ask), fler trädslag (resistenta sorter av inhemska trädslag, gärna lokalt material), handlingsplan för eventuell smitta.
- *Förlust av habitat*: när havsnivåerna höjs kommer landarealen att minska med habitatförlust som följd. Det är då viktigt att naturtyper som driftvallar har en möjlighet att kunna vandra uppåt om möjligt.
- *Främmande och/eller invasiva arter*: gynnande av inhemska arter, bekämpning av oönskade arter.
- *Friluftsanordningar*: användning av tåliga material, täta kontroller och underhåll.

4 Specifika mål och skötselåtgärder för skötselområdena

Naturresevatet har delats in i 5 olika skötselområden med tillhörande delområden utifrån markanvändning eller skötsel som ska genomföras.

- Skötselområde 1 – Hav
- Skötselområde 2 – Strand
- Skötselområde 3 – Betesmark
- Skötselområde 4 – Ädellövskog
- Skötselområde 5 – Övrigt

4.1 Skötselområde 1 – Hav

Skötselområde 1: Hav – 46,4 ha

Fig. 11. Havet med Danmark i bakgrunden.

Beskrivning

Skötselområdet består av naturreservatets marina delar. Botten består av grovkornig sand blandat med småsten närmast stranden och glacial lera längre ut. Området hyser viktiga ålgräsängar samt rikligt med blåmusslor, eventuellt även blåmusselbankar. Fåglar som ejder (EN), bläsand (VU), knipa, knölsvan, skäggdopping, småskrake, sothöna, storskarv och sångsvan uppehåller sig i området. Tumlare (ÅGP-art) är noterad i havet. Huruvida främmande och/eller invasiva arter finns i området är oklart.

Bevarandemål

Arealen hav ska vara minst 46,4 ha. Strukturbildande vegetation av ålgräs (*Zostera marina*) ska finnas i livskraftiga bestånd. Kvalitén på ålgräsängarna ska vara god och det ska finnas ålgräs ner till minst tre meters djup. Det ska finnas en naturlig artsammansättning, där de typiska arterna finns i livskraftiga bestånd. Området ska vara naturligt med avseende på djupförhållanden, substrat och bottenstruktur, och det ska finnas fria passager för djur, växter, sediment och organiskt material utan att antropogena hinder skapas i form av byggnation, muddring, dumpning etc. Strömförhållande ska vara goda och siktdjupet bra. Sedimentationen ska vara naturlig, utan antropogen påverkan, och inte inverka negativt på karakteristiska och typiska arter i området. Vattnet ska minst ha God ekologisk status enligt Vattendirektivet. Vattenkvalitén ska minst ha God kemisk status enligt Vattendirektivet. Vattenmassans planktonsamhällen ska ha en naturlig artsammansättning och abundans. Främmande och/eller invasiva arter ska inte förekomma.

Skötselåtgärder

Restaureringsåtgärder:

- Återställande av bottenstrukturer få ske om behov finns.

Underhållsåtgärder:

- Främmande och/eller invasiva arter ska bekämpas.

4.2 Skötselområde 2 – Strand

Skötselområde 2: Strand – 6,3 ha

Fig. 12. Stranden vid parkeringsplatsen i den södra delen av reservatet.

Beskrivning

Skötselområdet består av all strandyta inom området. Stranden består både av sand med inslag av större stenblock. På stranden blottas sandstensberggrunden i form av hållar som sträcker sig ut i havet samt skärningar i abrasionsformationer. Bälten med uppspolad tång breder ut sig längs stranden. Vegetationen på stranden domineras av den invasiva arten vresros. Till floran hör även strandkål, borstsäv (EN), huvudtåg (EN), fackelblomster, grässtjärnblomma, kustbaldersbrå, renfana, strandråg och gråbo. Ejder (EN), gråtrut (VU), kungsfiskare (VU), gravand (NT), havsörn (NT), skrattnås (NT) och ängspiplärka (NT) är några av de fåglar som noterats längs stranden. I anslutning till stranden i den norra delen av skötselområdet ligger en camping med masonitstugor som monteras ned under vinterhalvåret. Här finns också en betongtrappa som leder ner till stranden.

Bevarandemål

Arealen strand ska vara minst 6,3 ha. Stranden ska vara fri från vresros och hysa inhemska arter av växter så som strandkål, sandstarr, strandråg och rödsvingel. Drivor med tång ska karakterisera stranden och hysa en rik fauna av insekter och kräddjur och vara en viktig miljö för näringssökande vadarfåglar. Främmande och/eller invasiva arter ska inte förekomma.

Skötselåtgärder

Restaureringsåtgärder:

- All vresros ska röjas, betas eller grävas upp.

Underhållsåtgärder:

- Årligt bete där det är möjligt.
- Insådd av inhemska växter för att öka den biologiska mångfalden får göras.
- Underhållsröjning för att hålla efter igenväxningsvegetation.
- Strandstädning ska ske vid behov.
- Främmande och/eller invasiva arter ska bekämpas.

4.3 Skötselområde 3 – Betesmark

Skötselområde 3: Betesmark – 25,5 ha

Fig. 13. Betesmark i den norra delen av reservatet.

Fig. 14. Naturvårdare i den större sydöstra betesmarken.

Beskrivning

Skötselområdet består av tre betesmarker. Två i den sydöstra delen av reservatet och en i den nordvästra. Området i nordväst är helt öppet och hyser bara enstaka träd. Den större betesmarken i sydöst är mestadels öppen, men är mer trädklädd i väster. Den minsta betesmarken i sydöst är en ganska öppen trädklädd betesmark med enstaka skyddsvärda träd som är grövre än en meter i diameter. Den är dock under igenväxning av sly och igenväxningsvegetation. De tre områdena betas idag med häst. Arter som noterats i betesmarkerna är växter som ekorrbär, kruståtel, parkgröe, skogsveronika (NT), storrams och vitfryle. Även svampar som bittersopp, blodsopp, gulbrämad flugsvamp (VU), kantkremla, rodnande flugsvamp och ametistskivling. Mossor som bäckrundmossa, skuggstjärnmossa, sumpsidenmossa, vanlig björnmossa och vågig praktmossa är noterade. Flera av arterna är skogsarter som växer skuggigt t.ex. ekorrbär, skogsveronika, ametistskivling och ett par av mossorna.

Bevarandemål

Arealen betesmark ska vara minst 25,5 ha. Regelbunden hävd med bete alternativt slåtter ska påverka områdena. Vid slåtter ska slaget material tas bort. Ingen skadlig ansamling av förna (t.ex. fjolårsgräs) ska finnas i området efter vegetationsperiodens slut. Områdena ska ha en ostörd hydrologi och näringsstatusen i marken ska vara naturlig. Ingen antropogen näringstillförsel, inklusive indirekt näringstillförsel genom tillskottsfodring av betesdjur eller sambete med gödslad mark, ska förekomma. Betesmarkerna ska vara mestadels öppna och krontäckningen liten (<30%). Grova träd samt ersättningsträd till dessa får gärna pryda betesmarkerna. Varken vedartad eller örtartad igenväxningsvegetation ska förekomma mer än i begränsad utsträckning. Främmande eller invasiva arter ska inte förekomma.

Skötselåtgärder

Restaureringsåtgärder:

- Inga.

Underhållsåtgärder:

- Årligt bete, alternativt slåtter och efterbete. Vid slåtter ska slaget material tas bort.
- Underhållsröjning och/eller underhållsbränning för att hålla efter igenväxningsvegetation och ohävdarter.
- Eventuell slåtterhävd får införas inom delar av området som anses lämpliga.
- Främmande och/eller invasiva arter ska bekämpas.

4.4 Skötselområde 4 – Ädellövskog

Skötselområde 4: Ädellövskog – 74,3 ha

Fig. 15. Grov bok i den norra delen av reservatet.

Beskrivning

Skötselområdet består av ädellövskogen som är den dominerande naturtypen i reservatet. Bok och ek dominerar i trädskiktet med inslag av ask, lind, fågelbär, björk, asp, sykomorlönne och svarttall. Enstaka gran förekommer också. I buskskiktet finns bl.a. hagtorn, fläder och brakved. Delar av skogen består av bokskog med medelgrova till grova bokar med inslag av ek. Längs kusten

dominerar krattek med inslag av björk och svarttall. I norr dominerar bok och ek med ett större inslag av björk. Där finns även en lärkplantering. I den centrala delen av reservatet finns ett område med planterad ek. Sykomorlön är utbredd i hela reservatet och finns både i form av skogsbildande bestånd och som slyuppslag under ek och bok. Trädsiktet är över lag olikåldrigt och flerskiktat och det förekommer ett flertal grova träd men också en hel del föryngring. I den centrala delen finns tre siktgator, s.k. vistor. De boende i området kallar dem "dåtid", "nutid" och "framtid". I "dåtid" ser man Kronborg slott i Helsingör. Genom den centrala delen rinner en bäck från slottet ut i havet. I den norra delen av området finns en bäckravin. Markfloran består bl.a. av desmeknopp (NT), skogsbingel, kustbaldersbrå, månviol (NT), skogsveronika (NT), skärmstarr, springkorn och stor häxört. Vid bäcken växer även svärdsilja. Av svampar kan ametistskivling, blek kantarell, blekgul kamskivling, brokkremla, fagerkremla, hartsticka (EN), koralltaggsvamp (NT), svavelticka, kruskantarell, stenticka (NT), gullklubba (NT), prakttagg (EN) och bokticka nämnas. Noterade fåglar är bl.a. bergfink, bofink, domherre, entita (NT), gröngöling, grönsångare (NT), koltrast och talgoxe. I området är den invasiva arten parkslide ett stort problem och på vissa ytor breder den ut sig i mindre "fält" och konkurrerar ut annan vegetation. Övriga främmande/invasiva arter i området är jätteslide, armeniskt björnbär och jättebalsamin. Här finns också främmande arter som vintergröna, bambu och järnek som har etablerat sig till följd av dumpat trädgårdsavfall i reservatet.

Inom området finns ett stort antal välbevarade och synliga kulturhistoriska lämningar av stort pedagogiskt värde. I t.ex. de historiska kartornas gärdesgränser löper kraftiga jordvallar (hägnader) på vilka det växer grova, spärrgreniga lövträd. Genom att friställa dessa gynnas biologisk mångfald samtidigt som kulturlämningarna och deras funktion som historiska gränsmarkeringar tydliggörs. I närheten av det nya slottet finns synliga rester efter det sena 1700-talets engelska park. Här kan stora mervärden tillskapas genom en varsam restaurering med "parkfokus", vilket gynnar såväl naturvärden som kulturmiljön.

Bevarandemål

Arealen ädellövskog ska vara minst 74,3 ha. Naturliga processer, t.ex. trädens föryngring, åldrande och avdöende samt omkullfallna träd och luckbildning, liksom periodvisa omvälvande störningar, t.ex. insektsangrepp, översvämning eller stormfällning ska påverka dynamik och struktur. Till följd av naturliga störningar kan eventuellt yngre successionsstadier förekomma under perioder. Hydrologin och näringsstatusen ska vara naturlig och ostörd. Det ska finnas gamla träd och föryngring av nya träd som efterträdare av följande trädarter: bok och ek. Ask och lind ska förekomma tämligen allmänt. Trädsiktet ska vara olikåldrigt och flerskiktat. Följande strukturer/substrat ska finnas: gamla träd, levande träd med döda träddeklar, liggande död ved och högstubbar samt stående döda och döende träd. Gran, buskar och sly/ungträd ska inte tillåtas ta överhanden eller skada de gamla och biologiskt värdefulla träden i området. Ett bryn ska omgärda skogen ut mot åkrarna. Främmande och/eller invasiva arter ska inte förekomma.

Skötselåtgärder

Restaureringsåtgärder:

- All sykomorlön ska avverkas/röjas bort från området.
- All lärk ska avverkas.

- Björkbeståndet ska glesas ut.
- Luckhuggning för att skapa glesare ytor. Detta ska göras vid utvalda värdefulla kulturhistoriska lämningar om det är möjligt.
- All gran ska avverkas.

Underhållsåtgärder:

- Det är önskvärt med skogsbete i de skogspartier som är lämpliga att beta.
- Grova träd ska frihuggas vid behov. Nedtagna träd ska ligga kvar som död ved.
- Veteraniseringsåtgärder för att öka mängden död ved och andra värdefulla substrat får utföras vid behov.
- Föryngring av ädellövskogen genom insådd av inhemska ädellövträd.
- Eventuellt uppslag av gran, svarttall, sykomorlönne och björk ska betas alternativt röjas bort.
- Siktgatorna och ett representativt urval av de andra kulturhistoriska miljöerna ska hållas öppna genom röjning eller bete.
- Eventuell slätterhävd får införas inom delar av området som anses lämpliga.
- Främmande och/eller invasiva arter ska bekämpas.

4.5 Skötselområde 5 – Övrigt

Delområde 5.1: Helsingborgs campingklubb – 4,1 ha

Delområde 5.2: Parkering – 0,03 ha

Delområde 5.3: Övrigt – 0,8 ha

Areal totalt: 4,9 ha

Fig. 16. Helsingborgs campingklubbs område med tillhörande stugor av masonit samt förrådsbyggnader.

Delområde 5.1

Beskrivning

Skötselområdet består av en "stugby" som varit på plats sen 1933 innan reservatet bildades. Inga permanenta byggnader får uppföras i området. Stugorna, som består av masonitskivor, sätts upp inför sommarsäsongen och monteras sedan ner under vinterhalvåret. Förrådsbyggnaderna står kvar året om. Helsingborgs campingklubb ansvarar själva för skötseln av byggnaderna i området.

Bevarandemål

Arealen för campingklubbens område ska vara högst 4,1 ha men får gärna minska. Området ska antingen bevaras som campingklubbens område i nuvarande utsträckning eller restaureras till ett öppet grönområde för strandgäster. Främmande och/eller invasiva arter ska inte förekomma.

Skötselåtgärder

Restaureringsåtgärder:

- Eventuell restaurering till grönområde.

Underhållsåtgärder:

- Campingklubbens område bör hållas fritt från skräp.
- Främmande och/eller invasiva arter ska bekämpas.

Delområde 5.2

Beskrivning

Delområdet består av reservatets parkering. Vid parkeringen finns en informationsskylt som beskriver naturreservatet.

Bevarandemål

Området ska bevaras som parkeringsplats med tillhörande informationsskylt som beskriver naturreservatet. Främmande och/eller invasiva arter ska inte förekomma.

Skötselåtgärder

Restaureringsåtgärder:

- Nya reservatsskyltar ska sättas upp vid parkeringen.

Underhållsåtgärder:

- Allmänt underhåll av parkeringsplatsen.
- Främmande och/eller invasiva arter ska bekämpas.

Delområde 5.3

Beskrivning

Delområdet består av tre gräsmattor och ett mindre vägparti.

Bevarandemål

Områdena ska bevaras som gräsmattor alternativt övergå till betesmark eller slåtteräng. Främmande och/eller invasiva arter ska inte förekomma.

Skötselåtgärder

Restaureringsåtgärder:

- Inga.

Underhållsåtgärder:

- Ytorna får hållas öppna antingen genom skärande/klippande redskap eller årligt bete.
- Främmande och/eller invasiva arter ska bekämpas.

5 Friluftsliv

Naturreservatet nås både med bil och buss. En parkeringsplats finns i området och de närmsta busshållplatserna finns i Hittarp, Domsten och Kulla Gunnarstorps slott. Då Skåneleden går igenom området går det även bra att vandra hit.

Informationsskyltar, stängselgenomgångar, bänkar med bord, parkering samt gränsmarkeringar ska ses till regelbundet och underhållas av förvaltaren. Kommunen ansvarar för markering och underhåll av Skåneleden.

Åtgärder för friluftslivsanordningar presenteras i tabell 3 och dess lokalisering i bilaga C.

6 Jakt och fiske

Inga inskränkningar finns i jakträtten. Enligt föreskrifterna för reservatet får mobila jakttorn uppföras. Siktgator för jakt får inte röjas. Fisket regleras inte i reservatsbeslutet. Jakt eller ökad jakt på vildsvin bör övervägas om de börjar orsaka skada i naturreservatet.

7 Utmärkning av naturreservatets gräns

Gränsutmärkning ska utföras enligt Naturvårdsverkets anvisningar snarast efter att beslut om bildande av naturreservat har vunnit laga kraft. Gränsmarkeringar underhålls och förnyas vid behov. Miljövänligt material eftersträvas för gränsutmärkningsstolpar och skyltar.

8 Tillsyn

Länsstyrelsen ansvarar för regelbunden tillsyn av reservatet.

9 Dokumentation och uppföljning

9.1 Uppföljning av bevarandemål och skötselåtgärder

Uppföljning av bevarandemål ska ske i enlighet med de anvisningar som Naturvårdsverket utfärdar. Skötseln av naturreservatet följs upp kontinuerligt så att bevarandemål och syfte med naturreservatet uppnås. Länsstyrelsen ansvarar för uppföljning och avrapportering av skötselåtgärder.

9.2 Revidering av skötselplanen

Skötselplanen gäller tills vidare, dock kan uppföljning av bevarandemålen medföra att skötselåtgärder måste anpassas efter ny kunskap.

10 Kostnadsansvar och prioriteringar

Om det utgår annan statlig ersättning för skötsel av marker, t.ex. miljöersättning, ersättning för restaurering etc. kan inte föreslagna skötselåtgärder (eller motsvarande åtgärder) utföras eller finansieras av reservatsförvaltningen.

Tabell 2. Sammanfattning och prioritering av skötselplanens åtgärder. Prioritering inom intervall 1–3 där 1 är högsta prioritet att genomföra.

Skötselåtgärd	Tidpunkt	Skötsel- område	Kostnads- och åtgärdsansvarig	Prioritet	Upplysningar
Markskötsel					
Bete	Årligen	3	Förvaltaren	1	Inga markskador får uppkomma
Underhållsröjning	Vid behov	2, 3	Förvaltaren	1	Åtgärderna görs motormanuellt, inga skogsmaskiner
Underhållsbränning	Vid behov	3	Förvaltaren	2	
Röjning av gran	Vid behov	4	Förvaltaren	1	Motormanuellt
Avverkning av lärk	Snarast	4	Förvaltaren	2	Motormanuellt
Gallring av björk	Snarast, därefter vid behov	4	Förvaltaren	2	Motormanuellt
Strandstädning	Vid behov	2	Förvaltaren	2	
Borttagning av parkslide, jätteslide och jättebalsamin	Snarast	4	Förvaltaren	1	

Skötselåtgärd	Tidpunkt	Skötsel- område	Kostnads- och åtgärdsansvarig	Prioritet	Upplysningar
Markskötsel					
Bekämpning av främmande och/eller invasiva arter	Vid behov	Hela området	Förvaltaren	1	
Anläggningar					
Underhåll av parkeringsplats	Vid behov	Enligt bilaga C	Förvaltaren	3	
Underhåll av informationsskyltar	Vid behov	Enligt bilaga C	Förvaltaren	2	
Underhåll av gränsmarkering	Vid behov	Hela området	Förvaltaren	3	
Markering och underhåll av stigar	Vid behov	Enligt bilaga C	Förvaltaren	2	
Markering och underhåll av Skåneleden	Vid behov	Enligt bilaga C	Kommunen	1	
Markering och underhåll av ridstig	Vid behov	Enligt bilaga C	Förvaltaren	2	

11 Rödlistade arter

Tabell 3. Förekomst av:

- signalarter (S), som används för att lokalisera och urskilja skogar med höga naturvärden (Artadatabanken 2021)
- rödlistade arter uppdelade enligt Artdatabankens kategorier: Nationellt utdöd (RE); Akut hotad (CR); Starkt hotad (EN); Sårbar (VU); Nära hotad (NT); Kunskapsbrist (DD), (Artdatabanken 2020)
- arter (ÅGP) som omfattas av Naturvårdsverkets åtgärdsprogram för hotade arter

Nedanstående artförteckning innehåller 74 rödlistade arter.

Art	Kategori	Inventerings- datum	Källa/ Uppgiftslämnare
Kärlväxter			
Ask	EN	2020	Egen observation
Borstsäv	EN	2022	Artportalen
Desmeknopp	NT	2016	Artportalen
Huvudtåg	EN	2022	Artportalen
Lundvårlök	S	2019	Artportalen
Lundäxing	EN	2000	Artportalen
Murgröna	S	2022	Artportalen
Månviol	NT	2014	Artportalen
Mörk dunört	NT	2000	Artportalen
Skogsveronika	NT	2020	Artportalen
Skånebjörnbär	NT	2003	Artportalen
Skärmstarr	S	2018	Artportalen
Springkorn	S	2022	Artportalen
Stor häxört	S	2018	Artportalen
Stortimjan	VU	2002	Artportalen
Vårstarr	NT	2005	Artportalen
Ålgräs	VU, ÅGP	2022	Artportalen
Svampar			
Apelticka	VU	2022	Artportalen
Aprikosfingersvamp	S	2022	Artportalen
Backnopping	NT	2019	Artportalen
Blodvaxskivling	S	2022	Artportalen
Blomkålssvamp	S	2019	Artportalen
Bläcksopp	S	2022	Artportalen
Fjällsopp	S	2021	Artportalen
Gul vaxskivling	S	2021	Artportalen
Gulbrämad flugsvamp	VU	2019	Artportalen
Guldkremla	S	2019	Artportalen
Gulfotsskölding	S	2019	Artportalen
Gullklubba	NT	2021	Artportalen
Hagfingersvamp	S	2021	Artportalen
Hartsticka	EN	2021	Artportalen
Honungskremla	VU	2019	Artportalen
<i>Hypoxylon petriniae</i>	NT	2020	Artportalen
Kantarellmussling	S	2022	Artportalen
Koralltaggsvamp	NT	2019	Artportalen
Kragjordstjärna	S	2022	Artportalen
Kruskantarell	S	2021	Artportalen
Lömsk flugsvamp	S	2021	Artportalen
Mönjevaxskivling	S	2022	Artportalen
Oxtungssvamp	NT	2021	Artportalen
Papegojvaxskivling	S	2021	Artportalen
Prakttagg	EN	2022	Artportalen
Rostticka	S	2022	Artportalen
Rutkremla	S	2021	Artportalen
Skillerticka	VU	2022	Artportalen
Skönkremla	VU	2019	Artportalen
Spröd vaxskivling	S	2022	Artportalen
Stenticka	NT	2022	Artportalen
Sydlig sotticka	NT	2023	Artportalen
Toppvaxskivling	S	2021	Artportalen
Vit vaxskivling	S	2022	Artportalen
Ängsfingersvamp	S	2021	Artportalen
Ängsvaxskivling	S	2021	Artportalen
Ögonvaxskivling	NT	2019	Artportalen

Art	Kategori	Inventerings- datum	Källa/ Uppgiftslämnare
Ryggradslösa djur			
Almsnabbvinge	NT	2022	Artportalen
Bokblomböck	VU	2018	Artportalen
Bokoxe	S	2022	Artportalen
Boktigerfluga	NT	2019	Artportalen
Grönt hedmarksfly	NT	2022	Artportalen
Fåglar			
Alfågel	NT	2017	Artportalen
Backsvala	VU	2020	Artportalen
Bergand	EN	2022	Artportalen
Björktrast	NT	2018	Artportalen
Bläsand	VU	2022	Artportalen
Drillsnäppa	NT	2022	Artportalen
Duvhök	NT	2021	Artportalen
Ejder	EN	2022	Artportalen
Entita	NT	2022	Artportalen
Fiskmå	NT	2022	Artportalen
Gravand	NT	2022	Artportalen
Gråkråka	NT	2022	Artportalen
Gråtrut	VU	2022	Artportalen
Grönfink	EN	2022	Artportalen
Grönsångare	NT	2021	Artportalen
Gulhämpling	VU	2022	Artportalen
Gulspurv	NT	2022	Artportalen
Havstrut	VU	2022	Artportalen
Havsörn	NT	2017	Artportalen
Hussvala	VU	2021	Artportalen
Kentsk tärna	NT	2021	Artportalen
Kricka	VU	2022	Artportalen
Kungsfiskare	VU	2017	Artportalen
Mindre hackspett	NT	2022	Artportalen
Pilgrimsfalk	NT	2022	Artportalen
Rödvingetrast	NT	2020	Artportalen
Rörsångare	NT	2022	Artportalen
Skedand	NT	2020	Artportalen
Skrattmå	NT	2021	Artportalen
Smålom	NT	2021	Artportalen
Spillkråka	NT	2022	Artportalen
Stare	VU	2018	Artportalen
Stenfalk	NT	2016	Artportalen
Stjärtand	VU	2022	Artportalen
Strandskata	NT	2022	Artportalen
Svartvit flugsnappare	NT	2022	Artportalen
Svärta	VU	2017	Artportalen
Sävsparv	NT	2021	Artportalen
Talltita	NT	2018	Artportalen
Tobisgrissla	NT	2022	Artportalen
Tornseglare	EN	2019	Artportalen
Toppskarv	VU	2022	Artportalen
Årta	EN	2019	Artportalen
Ärtsångare	NT	2022	Artportalen

12 Källor

Artdatabanken 2020. Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken, SLU, Uppsala.

Artdatabanken 2021. Signalarter i Sverige 2021. Artdatabanken, SLU, Uppsala.

Artportalen, <https://artportalen.se/>.

Connelid, P. 2022. ”... ett bland de skönaste ställen i provinsen.” – landskapshistorisk utredning inom naturreservatet Kulla Gunnarstorp Helsingborgs kommun, Skåne län. Kula AB, rapport 2022-07-28.

Fig. 1. Lantmäteriets geodatasamverkan.

Fig. 2. Lantmäteriets geodatasamverkan.

Fig. 4. Buhrmans Skånekarta från 1687.

Fig. 5. Buhrmans Skånekarta från 1687.

Fig. 6. Lantmäteriets geometriska karta från 1738.

Fig. 7. Lantmäteriets geometriska karta från 1738.

Fig. 8. Lantmäteriets geometriska karta från 1738.

Fig. 9. Ekonomiska kartan från 1928-29. Kristianstads läns hushållningssällskap. Kartblad 51.

Historisk beskrivning av borgen samt omgivning av Kulla Gunnarstorp. 2020.
<http://kullagunnarstorp.se/>

Påhlsson, L. 1982. Skötselplan för Kulla Gunnarstorp.

Sveriges Geologiska Undersökning, 2022.

Bilaga A. Skötselområdeskarta Naturreservatet Kulla Gunnarstorp (1:21), Helsingborgs kommun

Länsstyrelsen
Skåne

0 100 200 300 Meter

Reservatsgräns Kulla Gunnarstorp (1:21)	5.1 - Helsingborgs campingklubb
1 - Hav	5.2 - Parkering
2 - Strand	5.3 - Övrigt
3 - Betesmark	Icke naturreservat
4 - Ädellövskog	

Illustrationskarta till skötselplan för
naturreservatet Kulla Gunnarstorp
Tillhör Länsstyrelsens beslut
dnr 511-41300-2022

© Länsstyrelsen Skåne
© Lantmäteriet Geodatasamverkan

Bilaga B. Fornlämningar Naturreservatet Kulla Gunnarstorp (1:21), Helsingborgs kommun

- Fornlämning punkt
- Fornlämning linje
- ▨ Fornlämning yta
- ⋯ Reservatsgräns Kulla Gunnarstorp (1:21)

Länsstyrelsen
Skåne

0 100 200 300 Meter

Illustrationskarta till skötselplan för
naturreservatet Kulla Gunnarstorp
Tillhör Länsstyrelsens beslut
dnr 511-41300-2022

© Länsstyrelsen Skåne
© Lantmäteriet Geodatasamverkan

Bilaga C. Friluftslivskarta Naturreservatet Kulla Gunnarstorp (1:21), Helsingborgs kommun

Länsstyrelsen
Skåne

0 100 200 300 Meter

- Busshållplats
- Informationsskylt
- P-plats
- Rastplats
- Skåneleden

- Cykelväg
- Ridväg
- Stig
- Väg
- Reservatsgräns Kulla Gunnarstorp (1:21)

Illustrationskarta till skötselplan för
naturreservatet Kulla Gunnarstorp
Tillhör Länsstyrelsens beslut
dnr 511-41300-2022

© Länsstyrelsen Skåne
© Lantmäteriet Geodatasamverkan

Naturreservatet Kulla Gunnarstorp (1:21) syftar till att bevara det nuvarande omväxlande landskapet med öppna strandområden, den delvis skogsklädda landborgen och uppodlade eller betade landskapspartier som ger fria utblickar mot Öresund.

En del av Länsstyrelsens verksamhet är att skydda värdefulla natur- och friluftsområden genom att bilda naturreservat och upprätta skötselplaner.

Skötselplanen innehåller syftet med naturreservatet, en markhistorisk beskrivning samt planerad markanvändning, mål och skötselåtgärder för området. Den innehåller även information om friluftslivet.

Länsstyrelsen
Skåne

www.lansstyrelsen.se/skane

Yttrande och Länsstyrelsens svar

Yttrande från Helsingborgs kommun:

Beskrivning av ärendet

Länsstyrelsen Skåne har tagit fram förslag till beslut om bildande av naturreservatet Kulla Gunnarstorp (1:21) i Helsingborgs kommun med tillhörande skötselplan. Naturreservatet berör del av fastigheter Kulla Gunnarstorp 1:21 och Domsten S:2 samt en oregistrerad samfällighet. Kulla Gunnarstorps naturreservat inrättades av länsstyrelsen 1982 och utvidgades 1991. I det beslutet var inte skogsbruket reglerat vilket är en viktig anledning till den översyn som nu sker. Med det nya reservatsbeslutet stärks skyddet av de biologiska värdena eftersom skogsbruket regleras och äldre träd får ett skydd. Beslutet innebär även att de marina värdena uppmärksammas och skyddas bättre än tidigare. Med ett nytt syfte och nya föreskrifter bedömer länsstyrelsen att naturreservatet får ett tillräckligt starkt skydd för att bevara de biologiska värdena i området. Efter diskussion med markägarna till Christinelund 2:3 framgår det att de inte ville låta sin fastighet ingå i revideringen. För denna del av reservatet gäller därför det gamla reservatsbeslutet.

Synpunkter från Helsingborgs stad

Helsingborgs stad ser mycket positivt på att Länsstyrelsen ser över syftet och föreskrifterna för reservatet. Det nya förslaget till beslut innebär ett starkare skydd för de skogliga värden som finns inom reservatet vilket kommer att stärka värdestrukturen för ädellövskog i Helsingborg. Reservatshandlingarna är överlag väl genomarbetade men staden vill framföra några synpunkter enligt nedan.

Enligt reservatsföreskrifterna är det tillåtet att rida på vägar som är avsatta för detta. Det finns problem med att ryttare rider ut på strandängarna vid Hittarpsrevet och skrämmar fåglar. Ridning ut mot Hittarpsrevet behöver regleras inom naturreservatet, till exempel genom förbud att rida där under häckningstid. Alternativa ridstigar kan behöva markeras ut för att minska störningarna av fågellivet under dessa perioder.

På sidan i 11 under "Skäl för beslut" beskrivs förutsättningarna för att naturvärdena ska bestå och utvecklas. Helsingborgs stad vill uppmärksamma vikten av att bekämpa invasiva arter och anser att det bör nämnas här.

Det kan behöva förtydligas att undantag från föreskrifterna gäller bekämpning av invasiva arter. Likaså bör det vara tillåtet för förvaltaren att så eller plantera växter för att kunna återinföra försvunna arter eller förstärka befintliga förekomster. Sådana insatser pågår inom andra naturreservat i Helsingborg genom stadens försorg, bland annat för växterna martorn, skogsklocka, ängsskära.

Staden önskar även att undantag från föreskrifterna ska införas för framkomlighetsåtgärder för busstrafiken, breddning eller förbättring av gc-vägen eller eventuellt höger – och vänstersvängfält på väg 1395.

Till Skötselplanen vill staden göra följande medskick:

- Under rubriken "Syftet ska uppnås genom att" på sida 5 föreslår vi att en mening införs om att inplanterad svarttall ska avvecklas till förmån för inhemska lövträd och buskar.
- Under avsnitt 2.2.5. "Vad kan påverka reservatet negativt?" nämns igenväxning av sly. Detta berör framför allt naturtyperna kusthed och betesmark vilket med fördel kan förtydligas. I samma avsnitt beskrivs ändrad markanvändning i eller i anslutning till området, till exempel upphörd hävd, uppodling av betesmark eller plantering av gran. I det fallet borde plantering av gran vara förbjudet enligt ädellövskogslagen och i så fall är det inte ett hot. Däremot är självföryngring av barrträd eller konkurrens av barrträd på bekostnad av löv/ädellövträd en risk. En annan risk är bristande föryngring av ädellövträd, särskilt bergek och skogsek, vilket förslagsvis bör läggas till som en punkt under avsnittet.
- På sida 13 första paragrafen får man gärna förtydliga att utveckling av naturskog bör ske med ädellövsdominans. I samma paragraf bör det förslagsvis nämnas avveckling av inplanterade svarttallsbestånd till förmån för inhemska löv/ädellövträd. I dessa områden kan det bli aktuellt med att ta bort avverkningsrester.
- I skötselområde 2 "Strand – underhållningsåtgärder" kan man förslagsvis införa en punkt som gäller att återinföra typiska, inhemska arter som martorn, axveronika, hedblomster. För strandskötseln vill staden att röjning av vresrosor tas bort som en skötselåtgärd eftersom det är en ineffektiv metod att använda på denna växt. Länsstyrelsen själva förordar bortgrävning av vresros vilket staden har positiv erfarenhet av liksom bete.
- I skötselområde 3 "Betesmark - skötselåtgärd" föreslår vi att det läggs till en punkt om att föryngring av framför allt ek och bärande buskar ska ske aktivt

genom sådd/plantering med lokalt genetiskt material. I skötselområde 4 "Ådellövskog", anges att det ska finnas gamla träd och föryngring av nya träd som efterträdare av följande trädarter: bok och ek. Det är svårt att föryngra ek i sluten skogsmiljö. Förslagsvis inriktas föryngringen av ek till betesmarkerna och den strandnära skogen som ersättning till svarttallen. Därför bör det läggas till en punkt till skötselåtgärder som föreslår en ytterligare restaureringsåtgärd: Successiv avverkning av svarttall. Förslagsvis adderas även ytterligare en åtgärd under underhållsåtgärder utifrån eventuell stödplantering av lövträd/-buskar med lokal proveniens vid behov. Ek prioriteras särskilt i öppna lägen.

- I avsnitt 5 "Friluftsliv" är det önskvärt med en beskrivning av möjligheten att utöva olika typer av friluftsliv inom reservatet. Skåneleden nämns men det finns även andra gångstigar samt ridstigar och cykelstigar. Det finns en efterfrågan om att få cykla mountainbike inom området. Den slingan bör i så fall markeras i fält för att kanalisera cyklisterna. För kännedom går Skåneleden genom reservatet och Helsingborgs stad ansvarar för markeringarna.

Länsstyrelsens svar:

Enligt föreskrift C5 är det förbjudet att *rida/köra med häst annat än på väg eller anvisad ridled*. Enligt denna föreskrift är det därmed förbjudet att rida på strandängarna. I och med föreskriften har förvaltaren möjlighet att uppföra skyltar och Länsstyrelsen har möjlighet att bedriva tillsyn.

Länsstyrelsen är medveten om problemet med invasiva och främmande arter inom naturreservatet Kulla Gunnarstorp. Det finns med som en punkt under hur syftet med reservatet ska tryggas. Länsstyrelsen lägger till en mening under skälen för beslut om invasiva arter.

Enligt föreskrift B10 har förvaltaren undantag för *bekämpning av för området främmande och/eller invasiva arter*. Denna föreskrift ger förvaltaren möjlighet att bekämpa de främmande och invasiva arter som finns inom naturreservatet.

Enligt föreskrift B5 har förvaltaren undantag för *inplantering eller insådd av inhemska arter vilka är knutna till biotoperna i naturreservatet*. Denna föreskrift ger förvaltaren möjlighet att plantera in inhemska växter inom naturreservatet.

Förtydligande avseende dessa två föreskrifter anser Länsstyrelsen inte vara nödvändigt.

Undantag från föreskrifterna finns för drift och underhåll för befintliga vägar inom naturreservatet. Länsstyrelsen kan inte ge en generell dispens från föreskrifterna för åtgärder utöver detta som t.ex. breddning, då behöver dispens sökas.

Då svarttall är en främmande art faller den under punkten *bekämpa främmande och/eller invasiva arter både på land och i havet*, under hur syftet ska tryggas. I skötselplanen står det att *främmande och/eller invasiva arter ska bekämpas*. Med detta menas även svarttallen. Då Kulla Gunnarstorp hyser en rad olika främmande och/eller invasiva arter kan inte alla dessa nämnas vid namn, utan en generell åtgärd om att de ska bekämpas räcker.

Inom skötselområdena *strand* och *betesmark* finns underhållsåtgärden *underhållsröjning för att hålla efter igenväxningsvegetation*. Denna åtgärd syftar till att hålla områdena öppna och hålla efter sly. En åtgärd om insädd under berört skötselområde kommer att läggas till.

Ett tillägg kommer att göras att naturskogen ska utvecklas med ädellövdominans. Svarttallen kommer att avvecklas successivt till förmån för ädellöv. Men då den inte utgör något direkt hot och då den inte föryngrar sig, är det ingen prioritet att avverka den omgående.

Ett tillägg kommer att göras om inplantering av inhemska arter på stranden. Då röjning kan förekomma som skötselmetod för vresros inom reservatet får detta stå kvar.

De öppna betesmarkerna kommer inte att omföras till trädklädda betesmarker. Inga träd eller buskar kommer att planteras. Svarttallen kommer att avvecklas successivt till förmån för ädellöv.

Friluftslivet är mer utvecklat under punkt 2.2.4 i skötselplanen. Därför behöver det inte upprepa under punkt 5. Det kommer inte att anläggas eller markeras ut någon slinga för mountainbike inom reservatet. Länsstyrelsen har gjort bedömningen att mountainbikecykling är olämpligt inom området av hänsyn till andra utövare. Mountainbikecyklister hänvisas till andra områden mer lämpade för sådan aktivitet.

Yttrande från Lunds Botaniska Förening:

Föreningen ställer sig positiv till förslaget och har i skrivande stund inga invändningar.

Yttrande från Naturskyddsföreningen Helsingborg:

Remissvar på "Förslag till bildande av naturreservatet Kulla Gunnarstorp (1:21) i Helsingborgs kommun"

Bakgrund

Syftet med naturreservatet anges vara att:

långsiktigt bevara biologisk mångfald och att skydda, vårda och bevara och vid behov restaurera områdets värdefulla naturmiljöer med tillhörande ekosystem bestående av ädellövskog med gamla grova träd, betesmarker samt strandmiljöer och intilliggande hav. Syftet är dessutom att under enklare former tillgodose allmänhetens möjligheter till upplevelser av områdets naturmiljöer och kulturlämningar.

Angivna Skötselåtgärder

Restaureringsåtgärder:

- All sykomorlönn ska avverkas/röjas bort från området.
- All lärk ska avverkas.
- Björkbeståndet ska glesas ut.
- All gran ska avverkas.

Underhållsåtgärder:

- Det är önskvärt med skogsbete i de skogspartier som är lämpliga att beta.
- Grova träd ska frihuggas vid behov. Nedtagna träd ska ligga kvar som död ved.
- Veteraniseringsåtgärder för att öka mängden död ved och andra värdefulla substrat får utföras vid behov.
- Eventuellt uppslag av svarttall, sykomorlönn och björk ska betas alternativt röjas bort.
- Siktgatorna ska hållas öppna genom röjning eller bete.
- Främmande och/eller invasiva arter ska bekämpas.

Synpunkter

Naturskyddsföreningen i Helsingborg ser positivt på att länsstyrelsen ser över och reviderar äldre reservatsbeslut. Det aktuella reservatet har mycket höga värden med avseende på olika ekosystemtjänster, understödjande, kulturella/sociala, reglerande samt i viss utsträckning försörjande. De angivna syftena och skötselåtgärderna bedömer vi som relevanta för syftet kopplat till de nationella miljömålen samt delvis med anpassning till markhistoriken och den flora som finns/fanns i området. Vi har en del förslag till åtgärder (slätteräng, tillfälliga betesytor, små våtmarker) vi anser kan förbättra för naturvärden enligt nedan och åtgärderna bör skrivas in i åtgärdslistan och utföras när det finns medel. Dessa åtgärder överensstämmer delvis med historiska belägg.

Vissa av oss i naturskyddsföreningen har följt detta reservat i 50 år och noterar bland annat hur den strandnära blandskogen strax norr om Hittarp, med ek, ekkratt med mera utvecklats. Intressant här är att skogen varit och delvis fortfarande är, halvöppen med mycket ljusinsläpp till marken vilket gynnar blommande växter och insekter. Redan på 1980-talet, då den första skötselplanen gjordes, var problemen med tysklönn kända och beskrivna. Därefter har arten fått sådant fäste att stora ytor

intagits av sly av tysklönn varvid fältfloran skuggats ihjäl på stora ytor. Det är viktigt att den avslagna biomassan tas bort vilket inte alltid gjorts, och nu har sannolikt skett en gödning av jorden så att det kan ta lång tid att få tillbaka magrare tillstånd, men det måste göras om naturvårdsmålen ska kunna nås. Skogsbete är bra, det var till största delen bete här under lång tid. När det gäller vresrosen har den bekämpats väl på stora ytor. Vi vill också framhålla att vresros inte utgör något nämnvärt erosionsskydd vilket ibland framhålls som skäl för att låta den vara kvar. Det har vi sett i samband med stormarna 2011 och 2013. Det bästa "erosionsskyddet" är en flack strandprofil så att vågor kan skölja upp och fylla på med sand vilket vi har dokumenterat på Örby ängar efter adventsstormen 2011. Naturliga sandbindare finns redan genom dyngräsarterna och inhemska buskar.

På sikt är det viktigt att fasa ut svarttall och istället skapa högstubbar av dem. Den inhemska tallen har inte funnits här sedan jägarstenåldern på grund av naturlig klimatförändring och kanske är arten ett gränsfall här, men den försurar jorden i likhet med gran. Man kan plocka stammar av inhemsk tall då och då och ersätta med ädellöv, främst ek.

Bland särskilt viktiga biotoper ser vi bland annat källflöden som ger upphov till översilningsmark. Men någon vattensamling borde skapas för djurlivet, se nedan. Hela reservatet är gammalt kulturlandskap med slätter och främst bete, det vill säga öppna/halvöppna fodermarker. Att bevara gamla grova träd och död ved är viktigt, men vissa ytor behöver hållas halvöppna genom luckor i trädbeståndet. Död ved är inte lämpligt överallt där det finns blomrika ytor.

I det nya syftet nämns inget om det gamla kulturlandskapet och dess markanvändning: *"bevara biologisk mångfald och att skydda vårda och bevara och vid behov restaurera områdets värdefulla naturmiljöer med tillhörande ekosystem bestående av ädellövskog med gamla grova träd, betesmarker samt strandmiljöer och intilliggande hav"*.

Det finns ingen slätter angiven i skötselplanen och den stora betesallmanningen Kulla Fälad nämns inte. Se bifogat kartutsnitt. Ägorna på Kulla Gunnarstorp var en del av den stora allmanningen. Slätterängsyta borde kunna skapas på något lämpligt ställe för att gynna flora och insekter. På en sträcka av cirka 800 meter i NV-SO riktning och 250 meter nedom dammen fanns slåtterytor angivna på 1700-talskartorna, se markerat område på flygfotot. Vidare borde några mindre vattenytor/små grunda dammar skapas, gärna inom möjlig slåtteryta se bild. Kanske del av "Domstens flo" kunde återskapas strax Norr om Domsten. Även öster om Domsten finns halvöppna ytor i slutningen intill skogen som kan slåttas. Slåtterytor kan med fördel förenas med fornlämningsytor som man vill exponera.

Vi anser vidare att det bör upprättas mer bete i skogen där så är lämpligt. Tillfälliga stängsel och betesytor kan upprättas så att större delar kan betas av med t ex getter som nu använts under de senaste åren på vissa ytor.

Förutom Mårten Sjöbäcks "Allmanningen Kulla fälad" 1947 Helsingborgs museums årsbok saknar vi bland källorna den senaste fornlämningsinventeringen av Per Connelid KULA.

Följande åtgärds punkter som anges i remissen ser vi som särskilt viktiga:

B. Föreskrifter med stöd av 7 kap. 6 § miljöbalken om markägares och annan sakens skyldighet att tåla visst intrång.

För att tillgodose syftet med naturreservatet förpliktigas markägare och innehavare av särskild rätt till fastighet att tåla följande anordningar och åtgärder vidtas inom naturreservatet:

5. inplantering eller insådd av inhemska arter knutna till biotoperna i naturreservatet.

6. naturvårdsåtgärder i skogsmark i syfte att gynna hotade arter, grova träd och föryngring av skog. Åtgärder avser frihuggning, inplantering, luckhuggning och veteranisering.

10. bekämpning av för området främmande och/eller invasiva arter.

Vidare anges att: För att naturvärden ska bestå och utvecklas är det viktigt att skogen sköts på ett naturvårdsinriktat sätt vilket innebär att gynna gamla och grova träd och ersättningsträd till dessa, skapa död ved, luckor och andra strukturer som är viktiga för den biologiska mångfalden.

Länsstyrelsens svar:

Tack för era synpunkter som är värdefulla för Länsstyrelsen. Vi kommer att ta flera av dem i beaktande.

Länsstyrelsen har efter remissförfarandet fått tillgång till Pär Connelids rapport om Kulla Gunnarstorp. Efter textförslag från Pär Connelid nämns nu Kulla fälad i både beslut och skötselplan i avsnitten om markhistorien.

Ett tillägg i skötselplanen har gjorts för att ge möjlighet till slätterhävд i de områden ni föreslår.

Länsstyrelsen har ett uppdrag att jobba med våtmarker inom skyddade områden. Era synpunkter kommer att tas i beaktande.

"Domstens Flo" ligger utanför reservatet och skötseln av detta regleras inte inom ramen av skötseln inom det här reservatet.

Enligt Länsstyrelsens uppdrag finns ingen möjlighet att bilda naturreservat med syfte att bevara kulturlandskap eller kulturmiljöer. Detta i enlighet med Naturvårdsverkets vägledningar.

Yttrande från Skanova:

Skanova har inget att erinra mot förslaget.

Yttrande från Skogsstyrelsen:

Skogsstyrelsen har inga synpunkter på presenterat underlag. Vi har inte läst eller satt oss in i skötselplanen.

Yttrande från Sveriges geologiska undersökning (SGU):

Förslag till bildande av naturreservatet Kulla Gunnarstorp i Helsingborgs kommun

Sveriges geologiska undersökning (SGU) avstår från att yttra sig.

Yttrande från Trafikverket:

Samråd enligt Miljöbalken gällande bildande av naturreservat på Kulla Gunnarstorp 1:21, Helsingborgs kommun.

Trafikverket har tagit emot ovan rubricerat ärende för yttrande och är berört då reservatet delvis gränsar till väg 111 där Trafikverket är väghållare.

Trafikverket har inga synpunkter i ärendet.

Yttrande från [REDACTED] (privatperson):

Yttrande rörande

Förslag till bildande av naturreservatet Kulla Gunnarstorp (1:21) i Helsingborgs kommun. Dnr 511-41300-2022.

Refererar till telefonsamtal 2023-01-16 med Gunilla Davidsson, Lund.

Vi har ett sommarhus med tillhörande tomtmark på Domstensvägen 107 som funnits i ca 100 år, se *Bilaga 1*, vilket är beläget inom (skötselområde 5) delområde 5.1. I beskrivningen nämns att inga permanenta byggnader får finnas i området!

Inom det föreslagna naturreservatet är likvärdiga sommarhus redovisade att inte ingå i reservatet.

Vårt önskemål är att vårt hus, precis som övriga sommarhus/tomter inte skall ingå i naturreservatet.

Förslag till gränsdragning, se *Bilaga 2*.

Synpunkter på texten

4.5 Skötselområde 5

Delområde 5.1: Helsingborgs Campingklubb – 4,1 ha

Fig. 14. *Helsingborgs Campingklubb* med tillhörande stugor av masonit **samt förrådsbyggnader**.

Delområde 5.1

Beskrivning

Skötselområdet består av en "stugby" som varit på plats sen 1933 innan reservatet bildades. Inga permanenta byggnader får **uppföras** i området. Stugorna, som består av masonitskivor, sätts upp inför sommarsäsongen och monteras sedan ner under vinterhalvåret. **Förrådsbyggnaderna står kvar året om. Helsingborgs Campingklubb ansvarar själva för skötseln i området. Ingen vanlig camping är tillåten inom området.**

Bevarandemål

Arealen **för Campingklubbens område** ska vara högst 4,1 ha men får gärna minska.

Området ska antingen bevaras som **Campingklubbens område** i nuvarande utsträckning eller restaureras till ett öppet grönområde för strandgäster.

Främmande och/eller invasiva arter ska inte förekomma.

Campingklubbens område finns med i Domstens bevarandeprogram antaget av kommunfullmäktige i Helsingborg 2007-01-24 och i Natur- och kulturmiljöprogram för delområde Allerum antaget av kommunfullmäktige i Helsingborg 2018-06-12.

Skötselåtgärder

Restaureringsåtgärder:

- Eventuell restaurering till grönområde.

Underhållsåtgärder:

- **Campingklubbens område** ska hållas **fritt** från skräp.
- Främmande och/eller invasiva arter ska bekämpas.

Länsstyrelsens svar:

Ett tillägg kommer att göras så att det framgår att det förekommer en permanent sommarstuga i området.

Länsstyrelsen har haft en dialog med markägaren angående ert önskemål. Markägaren önskar att området med sommarstugan ska fortsätta att ingå i naturreservatet. Länsstyrelsen kommer att tillmötesgå markägaren.

Rödmarkerade korrigeringar av texten enligt ovan kommer att göras.

Yttrande från E.ON:

E.ON Energidistribution AB (E.ON) har tagit del av inkomna handlingar i ovan rubricerat ärende och har inga synpunkter då vi ej har koncession inom området.

Yttrande från Puggehatten - Skånes Mykologiska Förening:

*Puggehatten - Skånes Mykologiska Förening med yttrande beträffande
"Förslag till bildande av naturreservatet Kulla Gunnarstorp (1:21) i Helsingborgs kommun"
dnr 511-41300-2022*

Puggehatten ser mycket positivt på att Kulla-Gunnarstorp får en reviderad skötselplan med syfte att förstärka skyddet. Utökningen till att omfatta även betesmarken nedanför slottet är bra, även om det rör sig om en liten yta. Dock är det synd att området runt Linnés allé öster om det gamla slottet fortfarande står utan skydd samt att Länsstyrelsen och markägaren av fastigheten Christinelund 2:3 ej nått en uppgörelse och att detta område därmed ej omfattas av det nya reservatsbeslutet.

Vad vi kan bedöma så bör föreslagna mål för skötsel samt föreslagna åtgärder i huvudsak vara positiva även för områdetsunga. Föreningen har flera medlemmar vilka är väl bekanta med området och vilka har bidragit till kontinuerlig rapportering i Artportalen. Här ingår fynd av hotade arter som hartsticka (EN), prakttaggning (EN), apelticka (VU) och gulbrämad flugsvamp, vilka nämns i förslaget. Men utöver nämnda hotade arter har medlemmar i föreningen noterat sydlig sotticka (NT), vilken bör tas upp i förteckningen av rödlistade arter.

Vi vill poängtera att hävden av områden med invasiva arter såsom parkslide och armeniskt björnbär är väsentlig för viktiga arter i fungan inte ska konkurreras ut tillsammans med annan vegetation och betesmark.

Föreningen ser att området vid efterlevande av skyddsplanen har god potentiell att fortsatt få höga mykologiska värden. En organiserad inventering skulle, under en gynnsam säsong, med hög sannolikhet avslöja ytterligare rödlistade och signalarter i området. Likaså är det önskvärt att förekomsterna av naturbetesarterna i skötselområde 3 samt vedlevande och mykorrhizabildande arter i skötselområde 4 följs upp över tid.

Föreningen, eller enskilda medlemmar, kan framöver och efter överenskommelse bidra till att öka kunskapen om områdets funga.

Länsstyrelsens svar:

Sydlig sotticka (NT) kommer att läggas till i artlistan.

Länsstyrelsen uppskattar Puggehattens ideella arbete och inventeringar samt allt som rapporteras in till Artportalen då Länsstyrelsen ofta saknar resurser för att utföra egna inventeringar. Inventering och uppföljning av arter kommer att ske inom ramen av Länsstyrelsens uppdrag för skötsel av skyddade områden utifrån tilldelade resurser.

HUR MAN ÖVERKLAGAR LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Om du vill överklaga Länsstyrelsens beslut ska du skriva till Regeringen, Klimat- och näringslivsdepartementet. Överklagandet ska dock skickas till skane@lansstyrelsen.se eller Länsstyrelsen Skåne, Miljöavdelningen, 205 15 MALMÖ.

Tid för överklagande

Överklagandet ska ha kommit in till Länsstyrelsen **senast den 12 maj 2023**.

Om den som vill överklaga beslutet företräder det allmänna ska överklagandet dock ha kommit in tre veckor från den dag då beslutet meddelades.

Innehåll

Överklagandet ska vara skriftligt. I överklagandeskrivelsen ska ni ange:

- vilket beslut ni överklagar, beslutets datum och ärendenummer (diarienummer),
- på vilket sätt ni vill att beslutet ska ändras,
- er adress, telefonnummer och eventuell e-postadress,
- eventuella handlingar eller annat som stödjer er mening.

Ytterligare upplysningar

Behöver ni veta mer om hur ni ska göra kan ni ringa till Länsstyrelsen, telefon 010-224 10 00 (växel).